

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 87

Archeologienota

Grote Leiestraat 134 te Anzegem

(West-Vlaanderen).

JANSSENS D., PIETERS HADEWIJCH, VAN DEN BERGHE KATRIEN
& VAN HUFFEL CEDRIC

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2017
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Bart De Smaele, Hadewijch Pieters, Janssens D.
ISSN	2033-6810

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba.*

Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 5 -
2	Bureauonderzoek	- 10 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 10 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 10 -
2.3	Doel van het onderzoek	- 10 -
2.4	Huidige situatie projectgebied	- 11 -
2.5	Beschrijving geplande werken.....	- 12 -
2.6	Randvoorwaarden	- 13 -
2.7	Werkwijze	- 13 -
3	Assessmentrapport.....	- 18 -
3.1	Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied.....	- 18 -
3.2	Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied	- 20 -
3.2.1	Tertiair geologisch	- 20 -
3.2.2	Quartaair geologisch	- 21 -
3.2.3	Bodem	- 22 -
3.2.3.1	Bodemtype	- 22 -
3.2.3.2	Potentiële bodemerosie	- 24 -
3.2.3.3	Erosiegevoeligheid.....	- 25 -
3.2.3.4	Landgebruik	- 26 -
3.2.3.5	Gewestplan.....	- 27 -
3.3	Historische situering van het onderzoeksgebied	- 28 -
3.3.1	Algemene historische situering	- 28 -
3.3.2	Historisch kaartmateriaal	- 30 -
3.3.2.1	Fricx-kaarten (1712)	- 30 -
3.3.2.2	Kaart van Ferraris (1771 – 1778)	- 31 -
3.3.2.3	Atlas der Buurtwegen (1841)	- 32 -
3.3.2.4	Topografische kaart Vandermaelen (1846 – 1854)	- 33 -
3.3.2.5	Kaart van Popp (1842 – 1879)	- 34 -
3.3.2.6	Luchtfoto's (1971; 1979-1990; 2000-2003 & 2015)	- 35 -
3.4	Archeologische situering van het projectgebied.....	- 39 -
3.5	Visuele terreininspectie en controleboringen.....	- 42 -

4	Besluit	- 46 -
4.1	Besluit gespecialiseerd publiek	- 46 -
4.2	Besluit breed publiek.....	- 48 -
5	Bibliografie.....	- 49 -
6	Lijst van plannen.....	- 50 -
7	Lijst van figuren	- 52 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2016J266
Site	Anzegem – Grote Leiestraat
Projectsigle ADEDE	ANZ - GRO
Ligging	Grote Leiestraat 134 8570 Anzegem
Bounding Box	Punt 1 (NO): X: 85 680,299m Y: 172 611,068m Punt 2 (ZW): X: 85 349,769m Y: 172 400,158m
Topografische kaart	Zie plannr. 1 (onderaan paragraaf)
Kadaster	Anzegem, Afdeling 1, Sectie B, nr. 11Z Zie plannr. 3
Soort onderzoek	Bureauonderzoek - archeologienota
Opdrachtgever	Bekaert Building Company nv Eugène Bekaertlaan 51 8790 Waregem
Aard van de vervolgwerken	Verkavelingsplan Loten voor bedrijfsunits
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Bart De Smaele 2015/00070
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Janssens D., Pieters H., Van Den Berghe K. & Van Huffel C., 2016, Archeologienota Grote Leiestraat 134 te Anzegem (West-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 87, Gent.
Grootte projectgebied	1,89ha - 28.895,25m ²
Periode uitvoering	Oktober 2016
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Bureauonderzoek, archeologienota
Verstoorde zones	Zie plannr. 4

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ANZEGEM - GROTE LEIESTRAAT

Plannr. 1.
Topografische kaart.

2016J266

23/11/2016

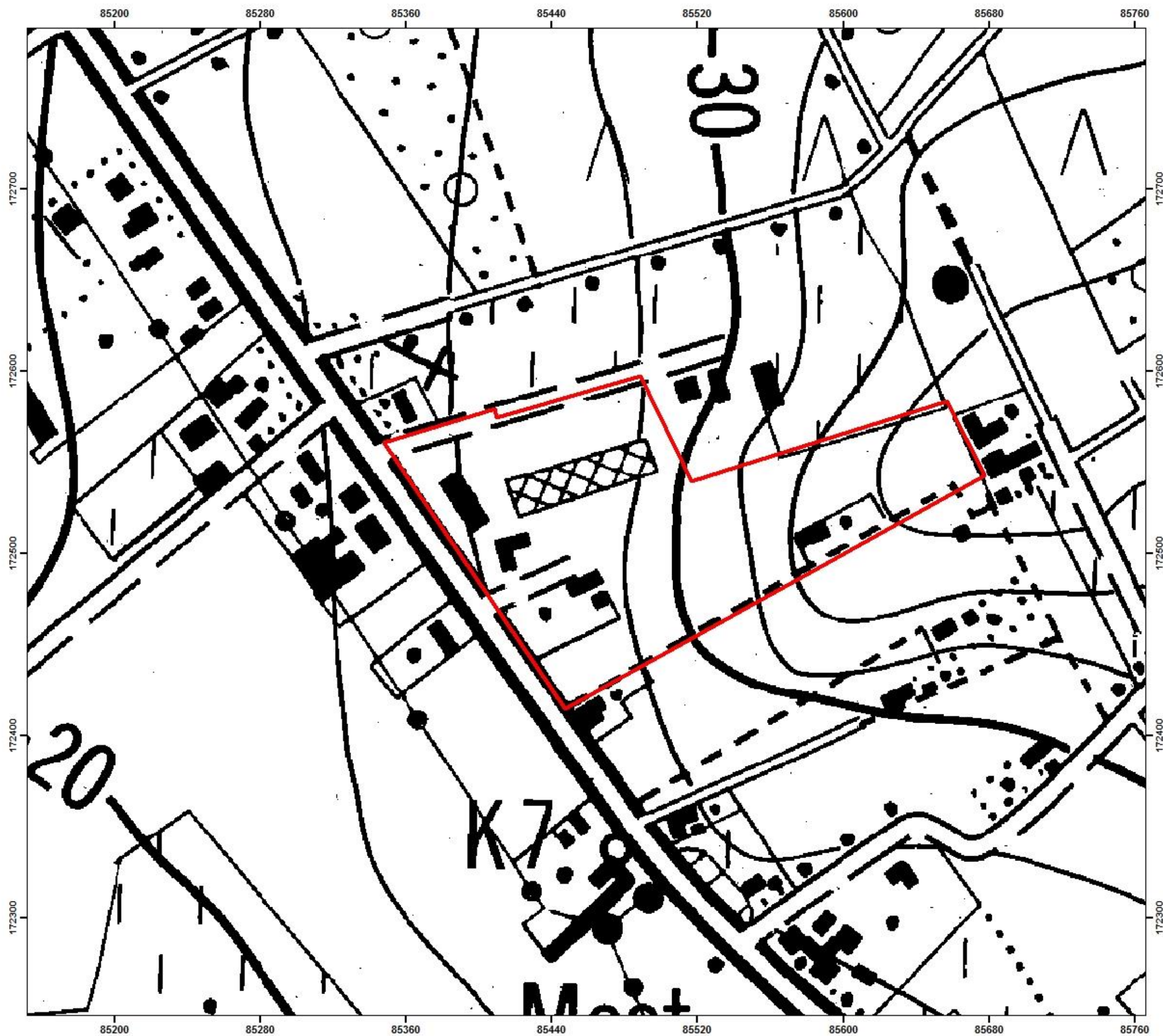
© NGI

Legende

 projectgebied

0 150
Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ANZEGEM - GROTE LEIESTRAAT

Plannr. 2.
Orthofoto.

2016J266

23/11/2016

© AGIV

Legende

 projectgebied

0 150
Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ANZEGEM - GROTE LEIESTRAAT

Plannr. 3
GRB.

2016J266

23/01/2017

© AGIV

Legende

 projectgebied

0 80
Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ANZEGEM - GROTE LEIESTRAAT

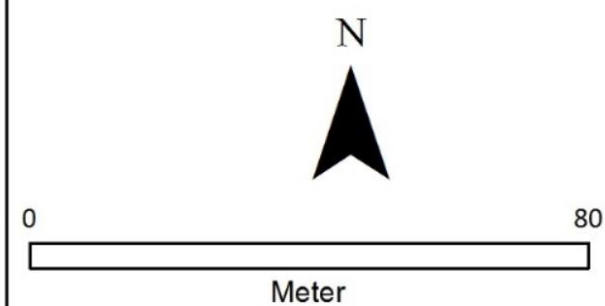
Plannr. 4
Gekende verstoringsen.

2016J266 23/01/2017

© AGIV

Legende

- projectgebied
- Verstoord

2 Bureauonderzoek

2.1 Archeologische voorkennis

Er zijn geen sites gemeld in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) binnen de contouren van het projectgebied. In de directe nabijheid van het projectgebied zijn echter wel enkele meldingen. Deze meldingen worden onderstaand in detail besproken, onder *§3.4 Archeologische situering van het onderzoeksgebied*. Het projectgebied is niet gelegen in een vastgestelde archeologische zone.

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Doel van het onderzoek

Deze archeologische nota heeft tot doel om door middel van de bestaande archeologische, geografische, geologische, en historische bronnen de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle sites binnen het projectgebied te onderzoeken. Aan de hand van de verzamelde informatie wordt vervolgens een plan van maatregelen opgesteld met het doel de archeologische kennis te bewaren voor de volgende generaties.

Volgende onderzoeksvragen worden in deze archeologienota behandeld:

- Wat is de potentiële impact van de geplande werken op het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed?
- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied?
- Hoe evolueerde het historisch landgebruik en de historische bebouwing van het onderzoeksgebied?
- Zijn er archeologische sites met relevante cultuurhistorische waarde gekend op of in de omgeving van het onderzoeksgebied?

- Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op? Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?

2.4 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Grote Leiestraat in Anzegem (Provincie West-Vlaanderen). Het wordt grotendeels omringd door huizen en landbouw. In het noorden en oosten zijn er grote delen bos aanwezig. Het gebied situeert zich ook vlakbij de E17 dat er ten noorden van ligt en waar zich ook industrieterreinen bevinden. Er zijn verschillende gebouwen aanwezig op het terrein waaronder het hoofdgebouw met kantoren, een loods en een aantal bijgebouwen voor materiaalopslag. Belangrijk is dat ook een hoogspanningscabine aanwezig is die tevens ten dienste is van de omliggende woningen. Ten zuiden van het hoofdgebouw en de loods ligt een open stockage voor bouwmaterialen.

Figuur 1. Zicht op de open ruimte voor stockage van bouwmaterialen (©opdrachtgever).

Hiervoor werd de grond rond de laatste eeuwwisseling genivelleerd en tot 4m diep afgegraven. Deze afgraving is duidelijk zichtbaar op onderstaande foto (genomen vanaf de straatkant, en in noordoostelijke richting) met zicht op het oorspronkelijke reliëf van het terrein in de vorm van een

verbindingsweg naar het achterliggende perceel. De afgraving is tevens goed zichtbaar op het NW-ZO-hoogteprofiel (cf. §3.1 *Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied*).

Figuur 2. Foto genomen vanop het deel dat reeds diep afgegraven werd.

Het zuidelijk en oostelijk deel van het gebied bestaat ogenschijnlijk uit landbouwgrond. Enkele controleboringen uitgevoerd in deze zone tonen immers aan dat de bodem ook hier ernstig verstoord is (cf. §3.5 *Visuele terreininspectie en controleboringen*).

Voor een inplantingsplan van de bestaande toestand wordt verwezen naar plannr. 5.

2.5 Beschrijving geplande werken

De bestaande gebouwen en parking zullen volledig geruimd worden en plaats maken voor een hele nieuwe site. Hierbij wordt een verkaveling gepland voor 40 kavels bestemd voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. Deze zal bestaan uit vijf blokken van bedrijfsgebouwen met een totale bebouwde oppervlakte van 7429 m². Rondom de gebouwen worden parkeerplaatsen voorzien in combinatie met bomenrijen. Centraal zal een plein opgetrokken worden met een totem, brievenbussen en mogelijk een technisch lokaal, alsook een groene ruimte met een wadi. De gebouwen zijn bereikbaar door de aanleg van verharde rijwegen. De totale oppervlakte van het

terrein bedraagt ongeveer 2.9ha, 28,895m². Het gebied is op te splitsen in een zone bestemd voor kleine ambacht en KMO's gelegen aan de Grote Leiestraat en een achterliggende zone die bestemd is voor milieubelastende industrie maar die geen geplande invulling kent. De geplande werken zullen de bodemtoestand integraal verstoren over het volledige oppervlak. De ingreep in de bodem zullen verstoringen van de ondergrond veroorzaken variërend van 0.5 tot 1.5m diep. Voor een inplantingsplan van de geplande toestand wordt verwezen naar plannr. 6.

2.6 Randvoorwaarden

Gezien het projectgebied momenteel bebouwd is, is eventueel vooronderzoek met ingreep in de bodem pas wenselijk op het moment dat deze gebouwen geruimd zijn.

2.7 Werkwijze

Dit bureauonderzoek heeft tot doel de aanwezigheid en de bewaringstoestand van de archeologische resten binnen het projectgebied in te schatten, alsook de impact van de geplande werken op het aanwezige archeologische erfgoed. Op basis van de verworven kennis kunnen concrete aanbevelingen geformuleerd worden voor een eventuele verder prospectie-/opgravingsstrategie. De archeologische verwachting van het projectgebied wordt gebaseerd op gekende geologische, landschappelijke, archeologische, historische en geografische bronnen. Hiervoor wordt beroep gedaan op gekende literatuur, de Centraal Archeologische Inventaris, het Geoportaal van Onroerend Erfgoed en de Databank Ondergrond Vlaanderen. Dit alles wordt vervolgens samengelegd met topografische kaarten, recente luchtfoto's, kadasterkaarten en plannen van de gekende/geplande toestand.

Overzicht geconsulteerde kaarten:

- Onderzoeksgebied:
 - Inplantingsplan huidige toestand
 - Inplantingsplan geplande toestand
 - Doorsnede bestaande toestand
 - Doorsnede nieuwe toestand
- Geografische/geo (morfo)logische en bodemkundige situering:
 - Topografische kaart
 - Orthofoto
 - Kadasterkaart

- Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II
- Tertiair geologische kaart
- Quartair geologische kaart
- Bodemtypekaart Vlaamse Gewest
- Erosiegevoeligheidskaart
- Potentiële bodemerosiekaart
- Bodemgebruiksbestand
- Gewestplan
- Historische situering:
 - Cartes des Pays-Bas van Fricx, 1712
 - Kaart van Ferraris, 1777
 - Atlas Der Buurtwegen (1841)
 - Topografische kaart van Vandermaelen, 1846-1854
 - Kaart van Popp, 1842 - 1879
 - Luchtfoto's
- Archeologische situering:
 - Geoportaal Centraal Archeologische Inventaris
 - Inventaris Onroerend Erfgoed

ANZEGEM - GROTE LEIESTRAAT

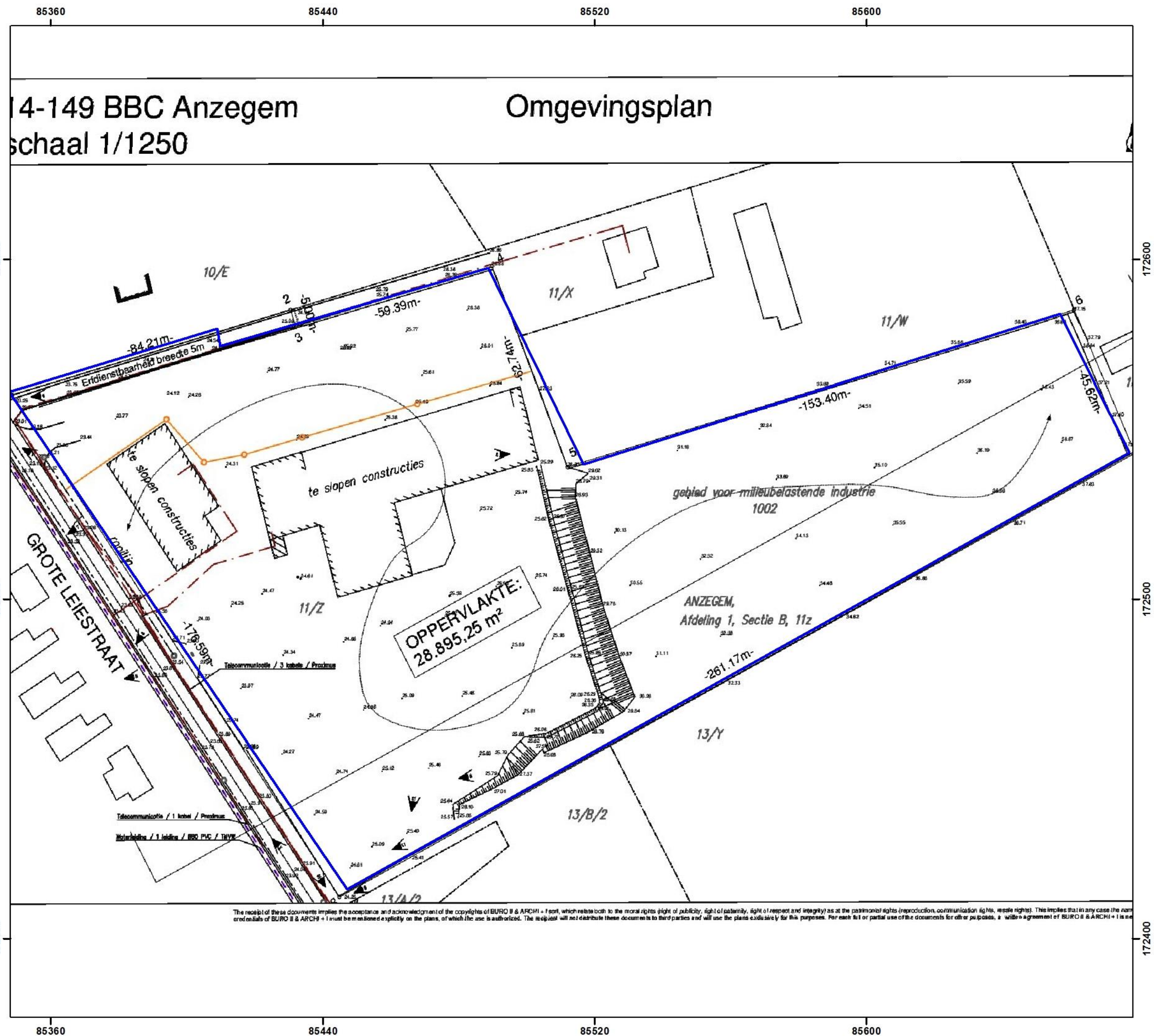
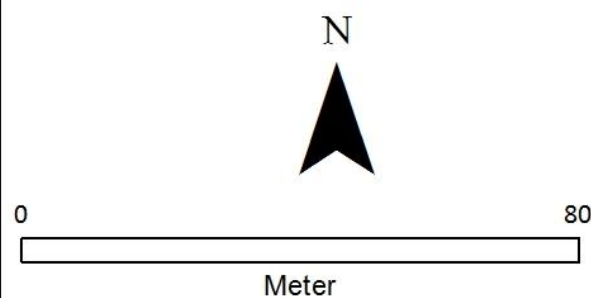
Plannr. 5
Bestaande toestand.

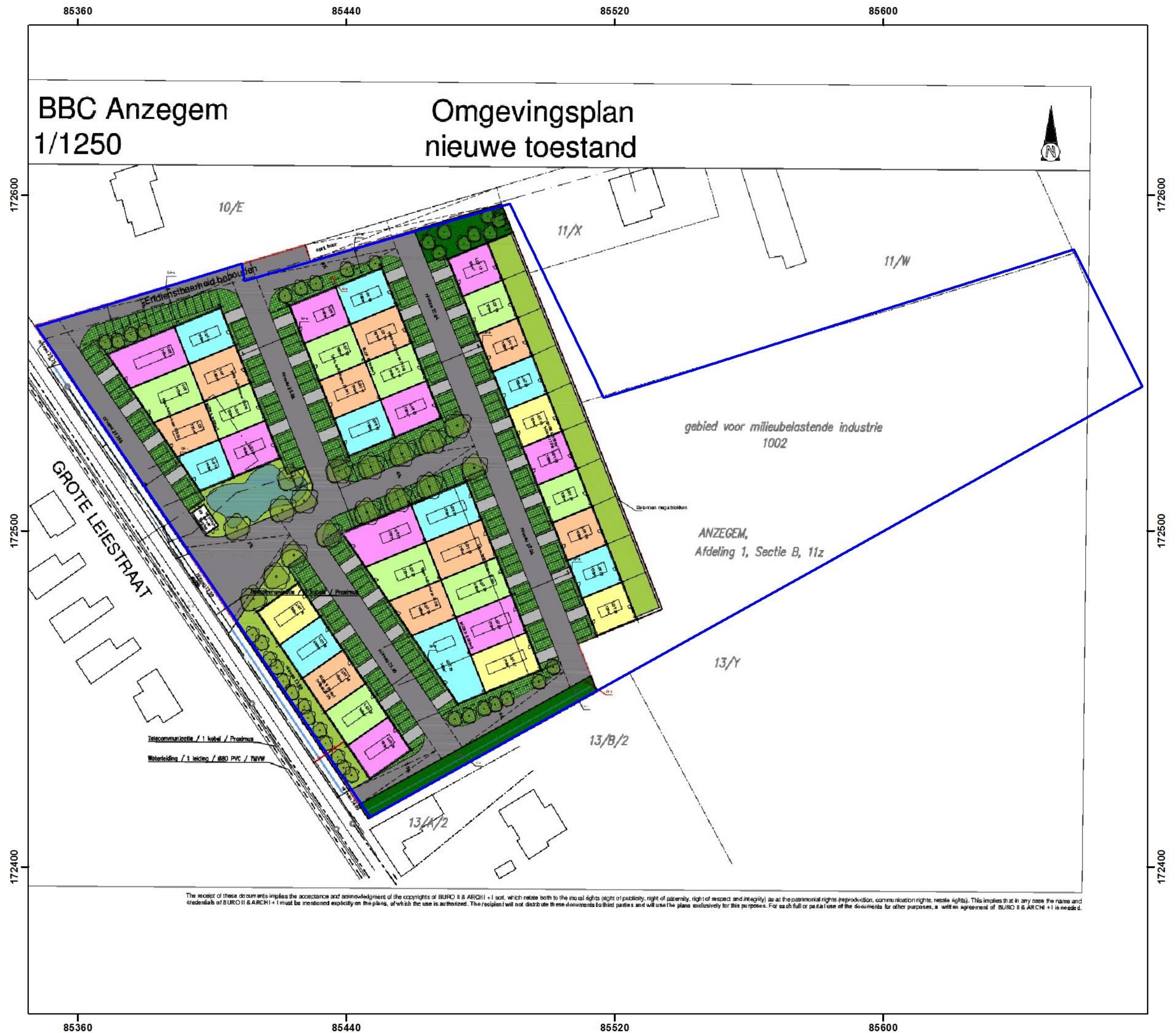
2016J266 08/12/2016

© opdrachtgever

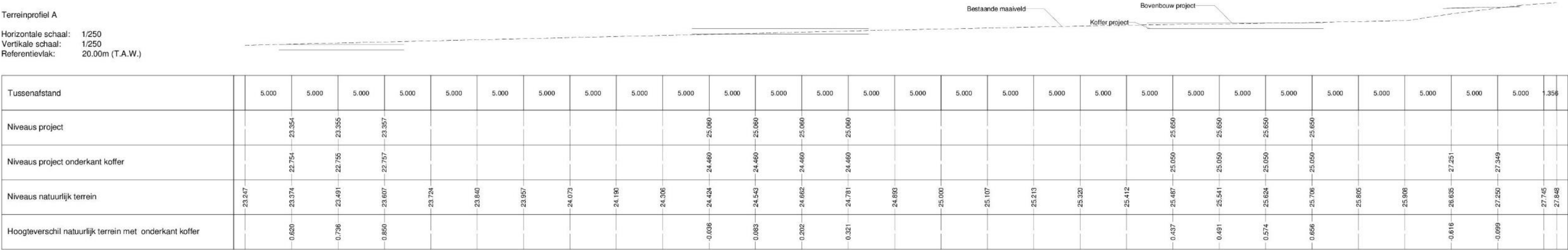
Legende

 projectgebied

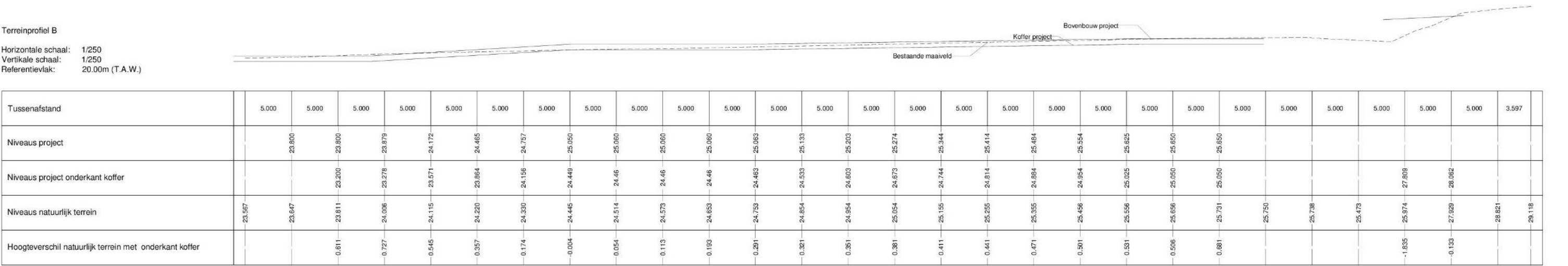

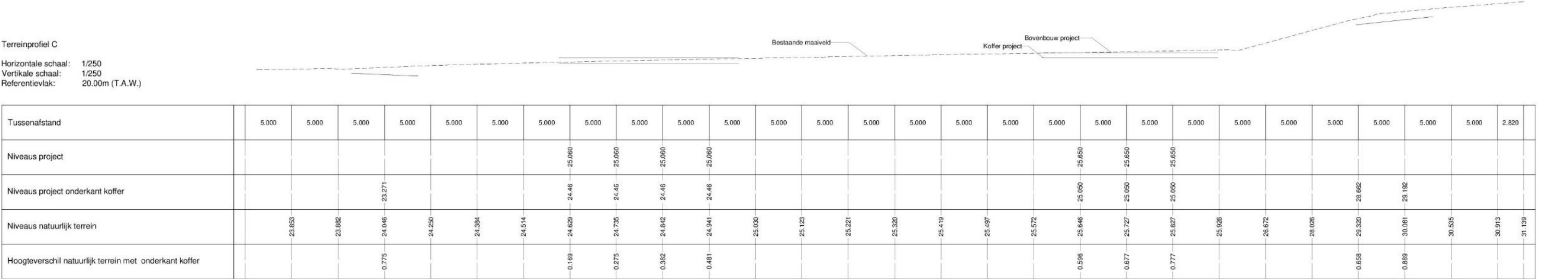
Terreinprofiel A
Horizontale schaal: 1/250
Vertikale schaal: 1/250
Referentievlak: 20.00m (T.A.W.)

Terreinprofiel B
Horizontale schaal: 1/250
Vertikale schaal: 1/250
Referentievlak: 20.00m (T.A.W.)

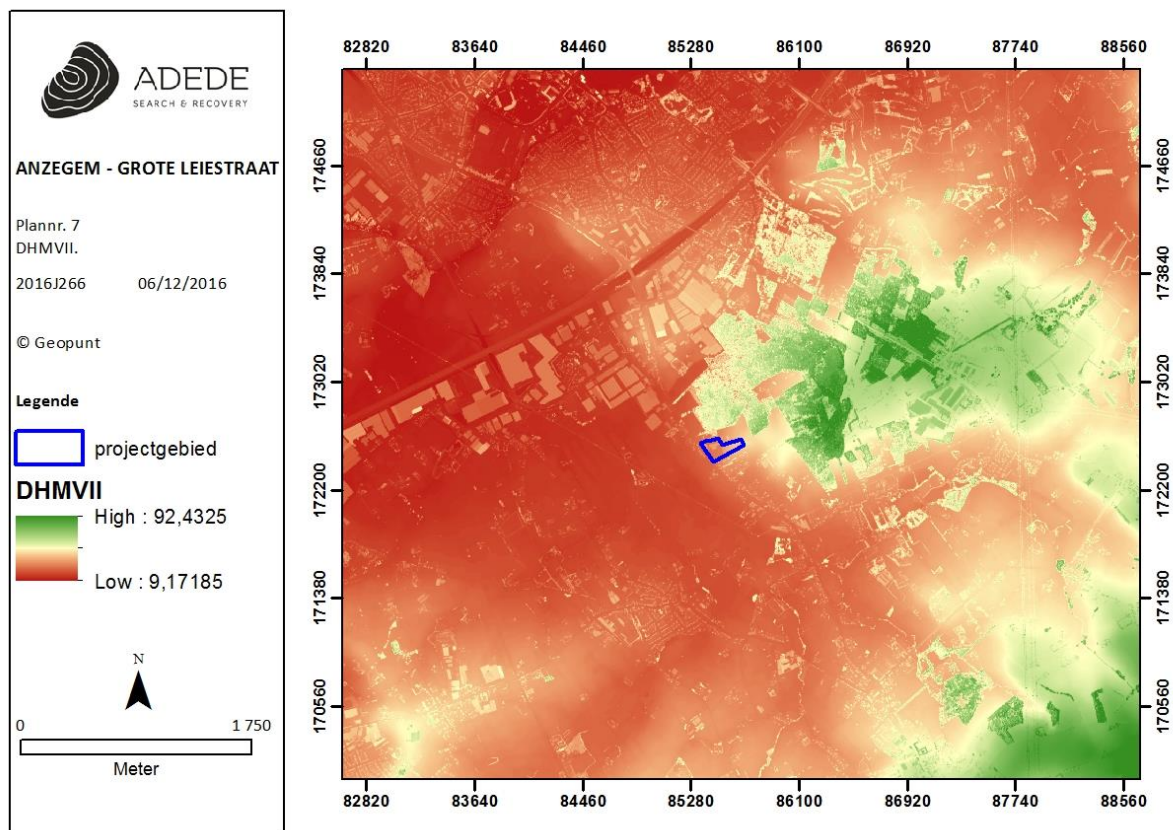
Terreinprofiel C
Horizontale schaal: 1/250
Vertikale schaal: 1/250
Referentievlak: 20.00m (T.A.W.)

3 Assessmentrapport

3.1 Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gesitueerd langs de Grote Leiestraat te Anzegem, West-Vlaanderen. Anzegem is een relatief landelijke gemeente die zich bevindt in het heuvelland tussen de rivieren de Leie en de Schelde. De gemeente wordt getypeerd door een golvend landschap met beperkte hoogteverschillen (21 tot 55m). De landbouw drukt de grootste stempel op het landschap, er zijn verschillende grote kouters met open landschap. Tevens is Anzegem de bosrijkste gemeente van het arrondissement Kortrijk, vermeldenswaardig zijn het Bassegembos (Kaster), de Spitaalbossen (Anzegem), het Bouvelobos (Anzegem-Wortegem) en het Hellebos (Tiegem-Ingooigem)¹.

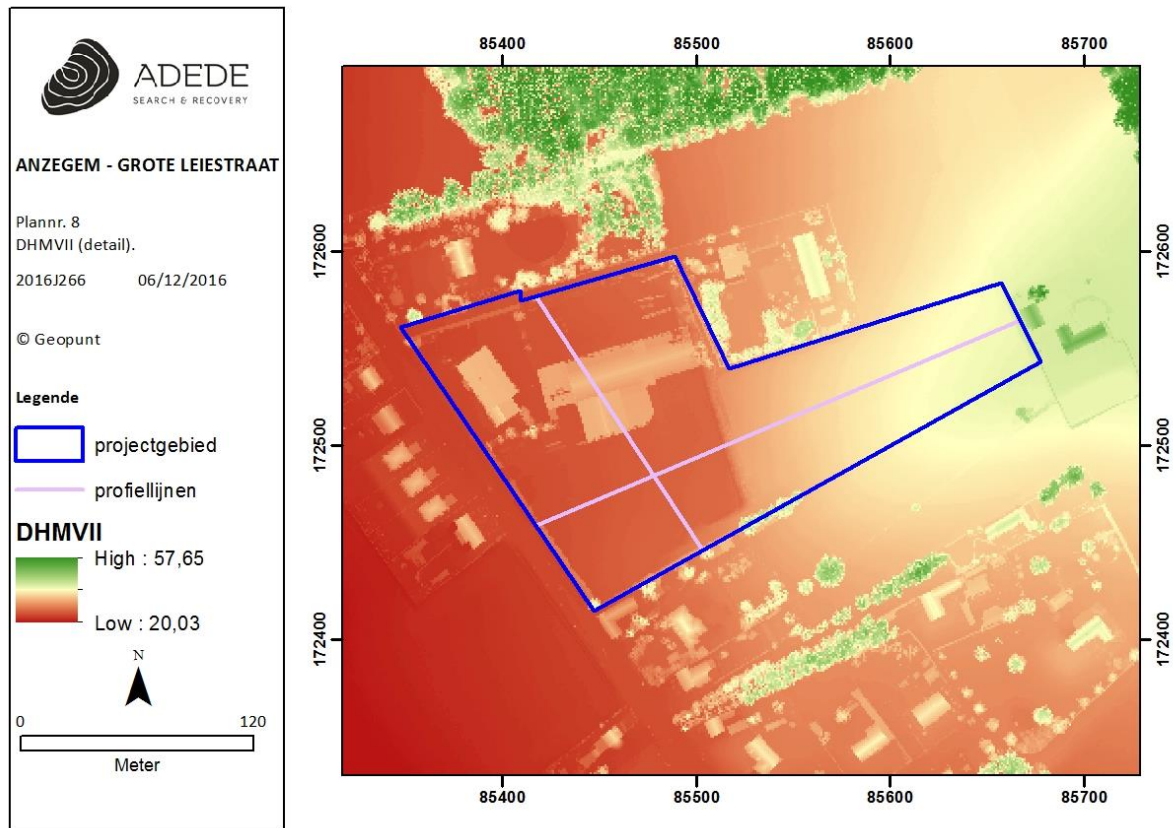

Figuur 3. Aanduiding onderzoeksgebied op het DHMVII, digitaal oppervlaktemodel 1m.

Op detailniveau is er een duidelijk hoogteverschil zichtbaar tussen het noordoostelijk deel van het projectgebied (met een hoogte van 37m TAW) en het zuidwestelijk deel (met een hoogte van 24m

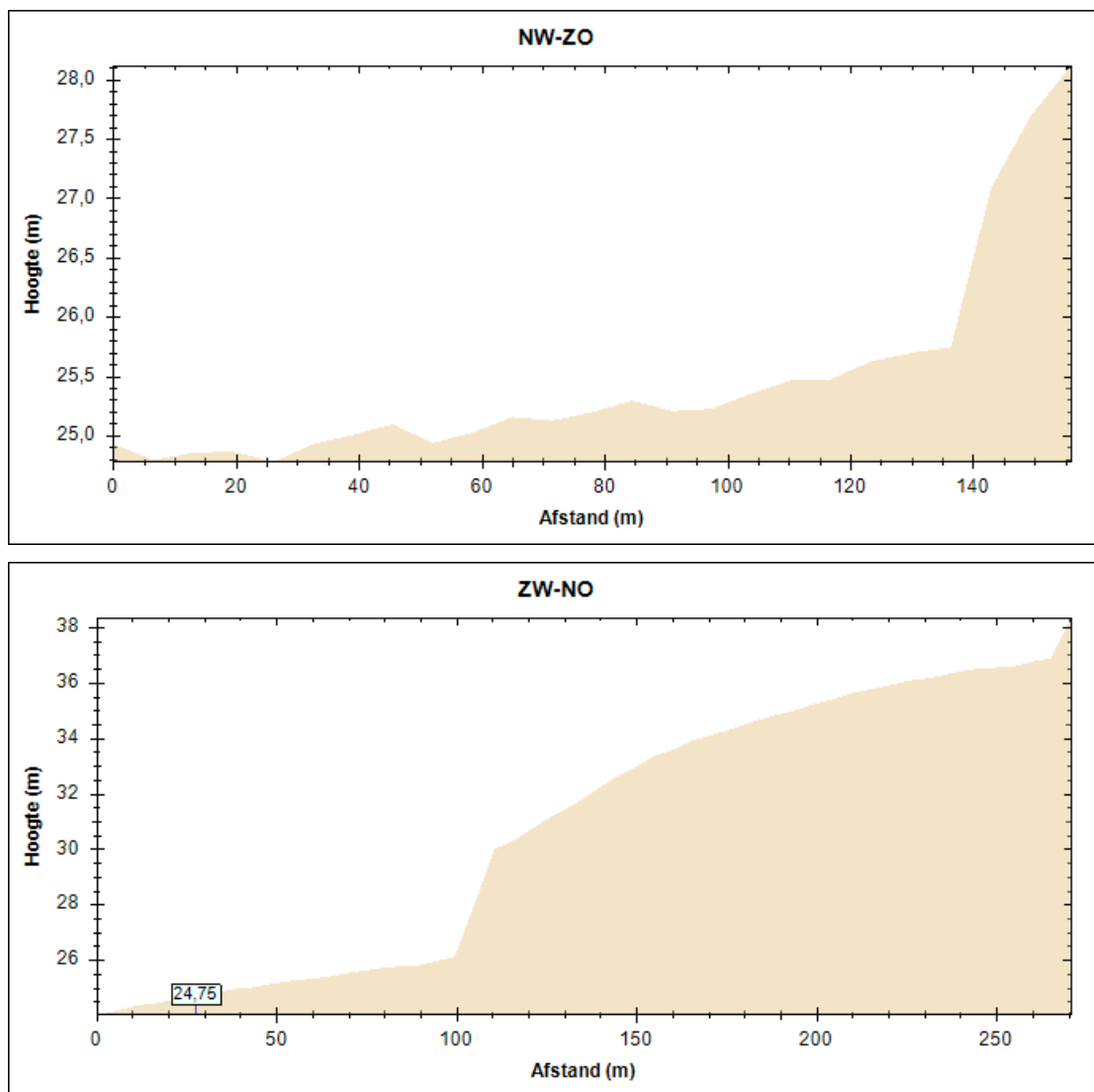
¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120009>

TAW). Het hoogteverschil bedraagt maar liefst 13m en dit over een afstand van slechts 270m. De scheidingslijn tussen beide delen is duidelijk zichtbaar op het DHMVII.

Figuur 4. Aanduiding onderzoeksgebied op het DHMVII, digitaal oppervlaktemodel 1m (detail).

Ook de hoogteprofielen van het projectgebied geven dit hoogteverschil duidelijk weer. Belangrijk hierbij is dat het hoogteverschil geen geleidelijke helling vertegenwoordigt, maar duidelijk aantoon dat er een hoogteverschil is tussen de zone in het noordoosten en de zuidwestelijke zone.

Figuur 5. Hoogteprofielen van het projectgebied.

3.2 Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied

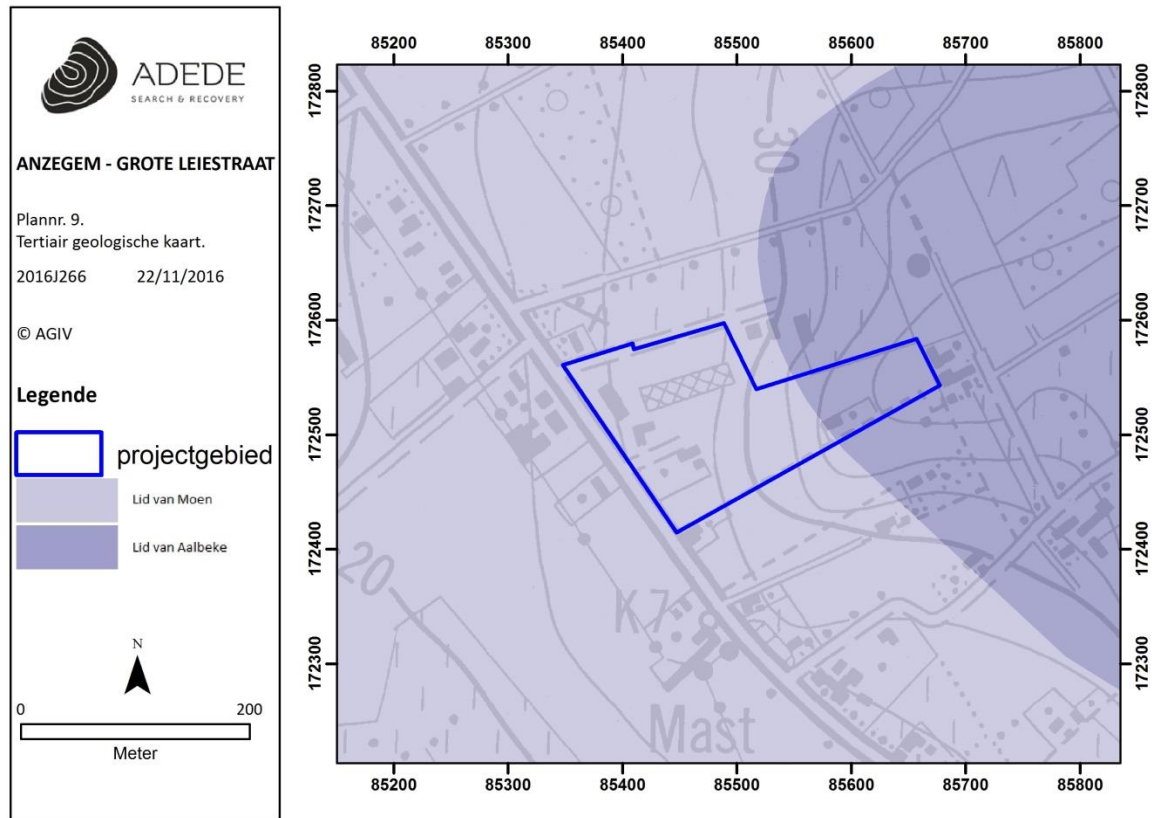
3.2.1 Tertiair geologisch

Op de tertiair geologische kaart van België bevindt het onderzoeksgebied zich zowel binnen het Lid van Moen als binnen het Lid van Aalbeke². Beiden maken deel uit van de Formatie van Kortrijk (Ko), dit is een doorgaans kleig facies met weinig macrofossielen.

- Het Lid van Moen (KoMo) vormt een heterogene siltige tot zandige afzetting. Er komen grijze kleilagen voor en er worden *Nummulites planulatus* aangetroffen.

² www.Geopunt.be (Geraadpleegd op 25 oktober 2016)

- Het Lid van Aalbeke (KoAa) bestaat bijna uitsluitend uit een zeer fijne siltige klei, zonder enige zandfractie. Het betreft hier donkergrijze tot blauwe klei die glimmers kan bevatten³.

Figuur 6. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.

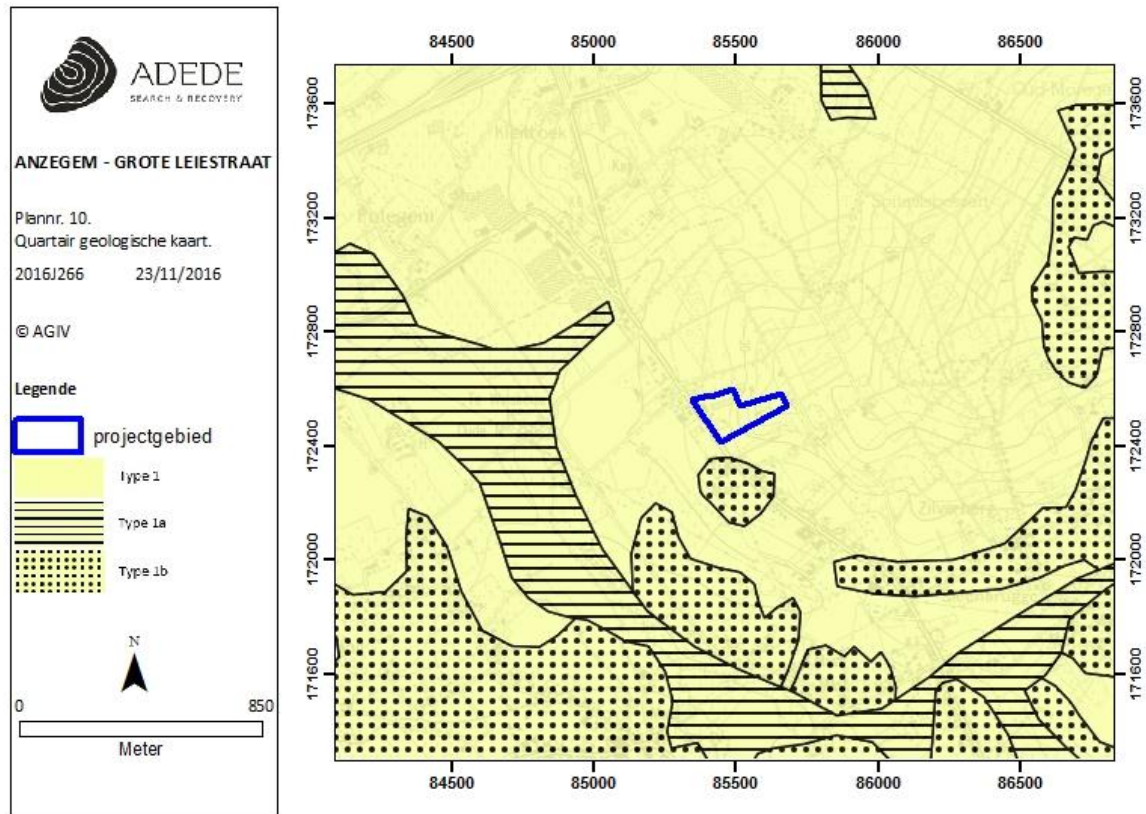
3.2.2 Quartair geologisch

De quartair geologische kaart geeft aan dat het onderzoeksgebied zich bevindt in een zone waar geen holocene en/of tardiglaciaire afzettingen bovenop de pleistocene sequentie voorkomen (type 1). De pleistocene sequentie bestaat uit eolische afzettingen (zand tot silt) van het laat-pleistocene Weichseliaan, mogelijk vroeg-holoceen. Het gaat om zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen, waar het onderzoeksgebied is gesitueerd en silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen. Voorts komen er quartaire hellingsafzettingen voor⁴.

³ De Geyter G. (ed.) (1999) Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest: Kaartblad 29, Kortrijk 1:50.000. Brussel: Geologische Dienst, p.10.

⁴ www.Geopunt.be

Van Kruishoutem tot Anzegem zijn er quartaire afzettingen terug te vinden van de Formatie van de Schelde, het betreft hier terrasafzettingen. Het terras van Rozebeke is het hoogst gelegen terras en wordt gesitueerd in de omgeving van Anzegem op een hoogte van rond de +80m⁵.

Figuur 7. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

3.2.3 Bodem

3.2.3.1 Bodemtype

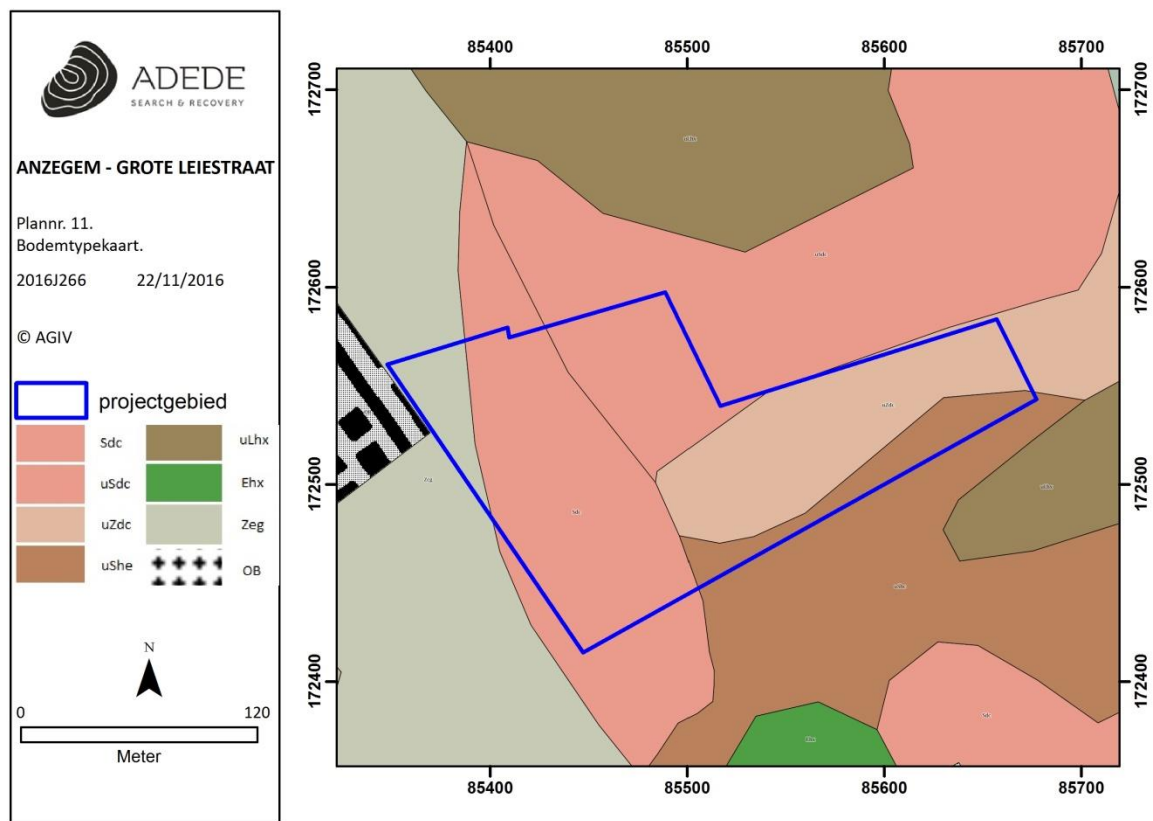
Volgens de bodemtypekaart van Vlaanderen is het onderzoeksgebied gesitueerd op 4 verschillende bodemtypes.

- **Sdc:** Dit is een matig natte, lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Deze matig natte grijsbruine podzolachtige bodems en prepodzolen hebben een grijsbruine tot donker grijsbruine bouwvoor, onder akkerland ongeveer 25 cm dik, tenzij anders aangegeven. De Ap rust meestal op een bruinachtige overgangshorizont. De verbrokkelde textuur B begint meestal op 60-80 cm, hij is sterk aangetast. In het

⁵ De Geyter G. (ed.) (1999) Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest: Kaartblad 29, Kortrijk 1:50.000. Brussel: Geologische Dienst, p.14.

prepodzol stadium houdt deze horizont ijzerconcreties in. Roestverschijnselen beginnen tussen 40 en 60cm. De bodems zijn voldoende vochtig in de zomer en iets te nat in de winter, vooral de substraatseries. Deze serie vertegenwoordigt goede zandgronden.

- **Zcg:** Dit is een matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont. Deze serie omvat podzolen waarin de gleyverschijnselen voorkomen tussen 60 en 90cm, dus steeds duidelijk onder de podzol B. Het podzol profiel blijft dus nagenoeg ongewijzigd daar het ontwikkeld is in een laag die door het grondwater nooit bereikt wordt. De waterhuishouding is goed in de winter, wel te droog en droogtegevoelig in de zomer.
- **UZdc:** Het gaat hier om een matig natte zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De bovengrond van deze bodems is donker grijsbruin, goed humeus, ongeveer 30cm dik en rust veelal op een 10-20cm dikke, iets bruinere overgangshorizont, gevolgd door een sterk gevlekte textuur B horizont met talrijke (zeer) bleekbruine instulpingen van grijs materiaal en soms harde kleine ijzerconcreties. Roestverschijnselen beginnen tussen 40 en 60cm. De waterhuishouding is iets te nat in de winter en goed in de zomer.
- **uShc:** Natte lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Deze natte lemige zandgronden met roestverschijnselen waarneembaar in de bovengrond, vertonen geen reductiehorizont (stuwwater-pseudogley). Onder de bouwvoor is de overgangshorizont sterk gegleyifieerd. De verbrokkelde textuur B, 35cm dik, is eveneens sterk gevlekt. De bodems zijn te nat in de winter en gevoelig voor zomerdroogte.

Figuur 8. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.

3.2.3.2 Potentiële bodemerosie

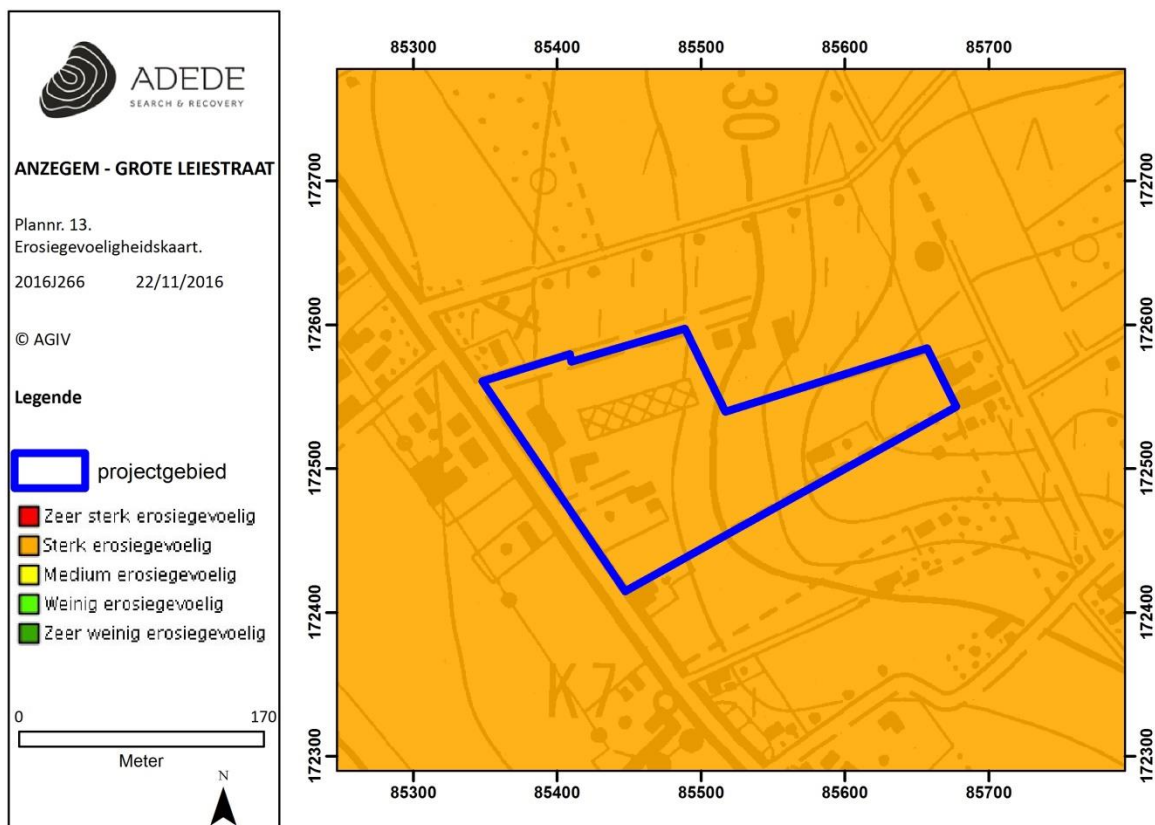
Op de potentiële bodemerosiekaart zijn er twee delen van het onderzoeksgebied ingekleurd. Het oostelijke deel kent een lage kans op bodemerosie terwijl er in het zuidelijke deel zelfs sprake is van een zeer lage kans op bodemerosie. Het noordoostelijke deel van de site wordt niet aangeduid op de kaart, dit kan verklaard worden door de aanwezigheid van bebouwing op dit deel.

Figuur 9. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.

3.2.3.3 Erosiegevoeligheid

Op de erosiegevoeligheidskaart van de Vlaamse gemeenten staat het gebied rond Anzegem gekarteerd als sterk erosiegevoelig. Deze kaart geeft voor elke gemeente in Vlaanderen de gemiddelde gevoeligheid voor bodemerosie weer en is een afgeleide van de potentiële bodemerosiekaart.

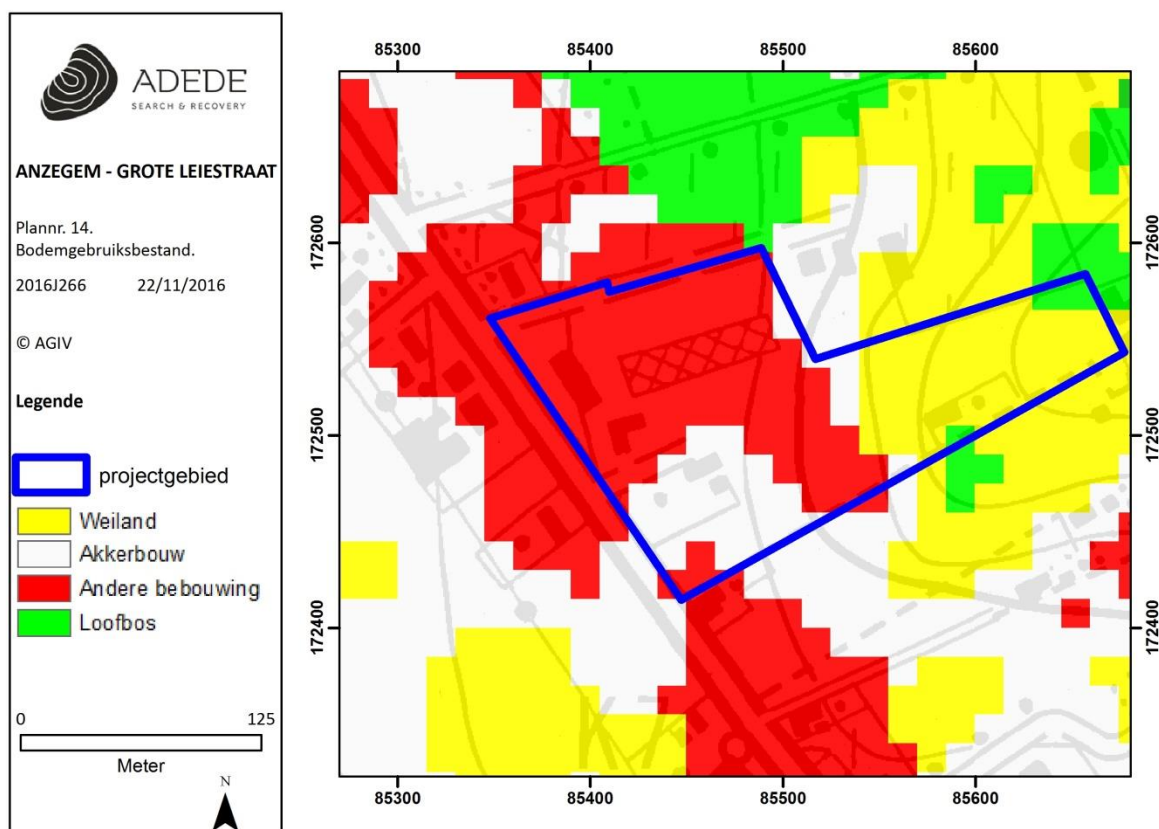

Figuur 10. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.

3.2.3.4 Landgebruik

Het bodemgebruiksbestand (opname 2001) geeft aan dat het onderzoeksgebied in vier zones gelegen is.

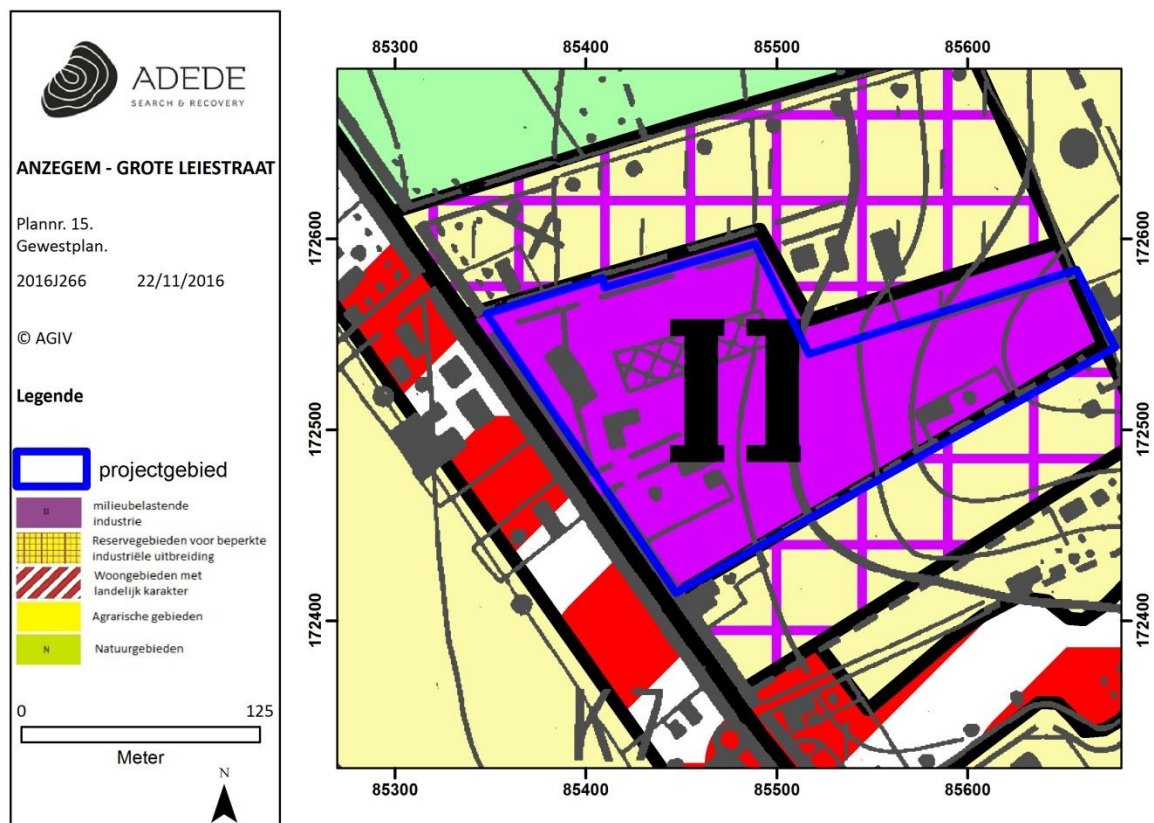
- De eerste zone bevindt zich onder de noemer **akkerbouw**. Deze bodem wordt gebruikt in een soort van rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland.
- De tweede zone bestaat uit **loofbos**. Dit is een vegetatieformatie die voornamelijk uit loofbomen bestaat.
- De derde zone bestaat uit **weiland**. Hier is de bodem bedekt met gras en niet gelegen in het overstromingsgebied van een rivier.
- De vierde zone bestaat uit **andere bebouwing**. Hierbij wordt het grootste deel van het gebied bedekt door structuren zoals gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene zones en open bodem, tussen 30% en 80% is verhard.

Figuur 11. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.

3.2.3.5 Gewestplan

Op het gewestplan wordt het onderzoeksgebied aangeduid als terrein voor milieubelastende industrieën.

Figuur 12. Situering van het projectgebied op het gewestplan.

3.3 Historische situering van het onderzoeksgebied

3.3.1 Algemene historische situering

De oudste sporen van bewoning voor Anzegem werden in 1917 ontdekt door Juliaan Claerhout. Het betrof een neolithische nederzetting (5300-4200 voor Chr.) in de buurt van het goed Ten Bulcke, gelegen op zo'n 4km ten zuidoosten van het projectgebied. Tijdens de Gallo-Romeinse tijd werd Anzegem doorkruist door de heirweg Kassel-Tongeren. Enkele muntvondsten duiden op een geconcentreerde Romeinse aanwezigheid binnen het gebied⁶.

De oudste vermelding van Anzegem dateert uit de 10de eeuw, wanneer in 960 een zekere Rodgerus, broeder van graaf Arnulf van Valenciennes, "*Ansoldingehem, villam mei iuris, cum ecclesia inibi fundata, cum domibus, terris, silva, pascuis, pratis*" (Anzegem met boerderij, kerk, huizen, gronden, bossen, weiden en graslanden) aan de Gentse Sint-Pietersabdij schenkt, op voorwaarde dat hij het tijdens zijn leven in vruchtgebruik mag houden. Hiervoor betaalde hij jaarlijks een cijns aan de abdij,

⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122082> (Geraadpleegd op 25 oktober 2016)

die pas na zijn dood in het volle bezit zal treden. Aangezien de kerk, waarvan de Sint-Pietersabdij voortaan het patronaat bezit, zich op haar grondgebied bevindt, is de heerlijkheid tevens dorpsheerlijkheid. De schenking wordt in 1038 op vraag van graaf Boudewijn V bevestigd door koning Hendrik I van Frankrijk. In de 16de eeuw bestaan de bezittingen van de abdij uit de kerk, het goed Ter Kerken, een windmolen (zogenaamd "*Plaetsemolen*" of "*Kerckmolen*") en gronden, samen 42 bunder groot⁷.

De belangrijkste heerlijkheid in de parochie is echter niet de dorpsheerlijkheid maar de heerlijkheid Hemsrode, gehouden van het grafelijk leenhof De Stenen Man te Oudenaarde. Dit gebied behoorde achtereenvolgens toe aan de families van Hemsrode (13de-14de eeuw), van Halewijn (14de eeuw), van Uitkerke (circa 1400), van Borsele (15de eeuw), van Brederode (begin 16de eeuw), de Crombach (16de eeuw), van Lumene, gezegd van Marke (16de eeuw), de Saint-Genois (17de eeuw), du Jardin (17de eeuw), du Mont (18de eeuw), de Beschade, Caters en de Thiennes. De heren van Hemsrode bezitten dus de feitelijke macht in de gemeente, zij kunnen uitspraken doen betreffende de hogere, middele en lagere justitie. Tevens mogen zij één van de zeven hoofdpointers van de kasselrij van Oudenaarde aanduiden. Dit heeft meermaals geleid tot een conflict met de abt van de Sint-Pietersabdij die de eigenlijke dorpsheer is. Hemsrode bezit in totaal dertien achterlenen te Anzegem. In 1660 wordt het kasteel van Hemsrode door Nicolaas du Jardin herbouwd; na de brand van 1940 verdwijnt het kasteel en wordt het koetshuis ingericht als verblijfplaats.

Andere heerlijkheden die geheel of gedeeltelijk op het grondgebied van Anzegem liggen, zijn onder meer ten Bulcke (Petegemstraat nummer 3), Cambry, Groot- en Klein Weedries, Landergem (Landergemweg nummer 1), Wambeke, ter Schaege (Schaagstraat nummer 86), ten Houtte (Vichtsesteenweg nummer 169), ter Moten (Kleine Leiestraat nummer 15), ter Craeyen. Daarnaast bezitten de dorpsheren van Vichte en Zulte eveneens gronden in de gemeente. Op het grondgebied van Anzegem ligt tevens het zogenaamd "*goed ter Brousen*" (Stientjesstraat nummer 68), dat in 1238 geschonken wordt aan de Orde van de Tempeliers. Bij de afschaffing van de orde in 1312 gaat het goed over naar de Orde van de Hospitaalridders van Sint-Jan van Jeruzalem, de latere Orde van Malta. In 1565 wordt het tempeliersgoed geïncorporeerd in de nieuwe commanderie van Kaaster (Noord-Frankrijk).

Tot aan de Franse bezetting in 1795 behoort Anzegem tot de kasselrij Oudenaarde, waar het samen met Avelgem en Petegem, één van de drie Hoofdpointerijen van de Heuverkasselrij is. Na de afschaffing van de oude bestuursvormen valt de gemeente onder het departement van de Leie, later de provincie West-Vlaanderen, arrondissement Kortrijk⁸.

⁷ http://www.dbnl.org/tekst/_bie001195001_01/_bie001195001_01_0065.php (Geraadpleegd op 25 oktober 2016)

⁸ <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/122082> (Geraadpleegd op 25 oktober 2016)

Tijdens de godsdiensttroebelen gedurende de tweede helft van de 16de eeuw, krijgt Anzegem het zwaar te verduren. Door de plundertochten van de opstandelingen vanuit de kastelen van Zwevegem en Avelgem en vanuit het fort van Outrijve ligt negen tiende van de landbouwgrond er verlaten en onbewerkt bij. Dit heeft tot gevolg dat in 1581 het bevolkingsaantal met twee derde is gedaald. In 1640-1644 wordt de streek gebrandschat door Franse troepen. De negenjarige oorlog, ofwel de Oorlog van de Liga van Augsburg (1688-1697), betekent wederom oorlogsgeweld en plunderingen door de Franse troepen, gelegerd in de buurt van Avelgem. Ook de Engelsen zorgen voor onrust door strooptochten te houden vanuit Helkijn. Na de relatief rustige periode onder de Oostenrijkse Habsburgers breekt in de jaren negentig van de 18de eeuw opnieuw een woelige periode aan. Om zich te kunnen beschermen tegen plunderende bendes richten de Anzegemnaars een vrijwilligerskorps op.

Op kerkelijk vlak behoort de parochie tot het bisdom Doornik, vanaf 1801 tot het bisdom Gent en in 1834 tot het nieuw opgerichte bisdom Brugge. De Sint-Janskerk behoudt nog de vieringstoren en enkele restanten van de kruisbeuk van de Romaanse driebeukige kerk uit de tweede helft van de 12de eeuw. In 1684-1686 wordt een nieuw koor gebouwd en in 1828 wordt de volledige benedenkerk afgebroken en vervangen door een driebeukige nieuwbouw onder één zadeldak. Na de oorlogsschade van de Eerste Wereldoorlog worden in 1926 grondige herstellingswerken doorgevoerd waarbij de drie beuken onder een afzonderlijk dak worden gebracht. In 1925 wordt een hulpkerk gesticht aan de Heirstraat (huidige Vichtsesteenweg), pas in 1937 volgt de bestemming van de nieuwe parochie met de bouw (1937-1940) van een kerk naar ontwerp van Remi Delarue, die ingewijd wordt in 1946.

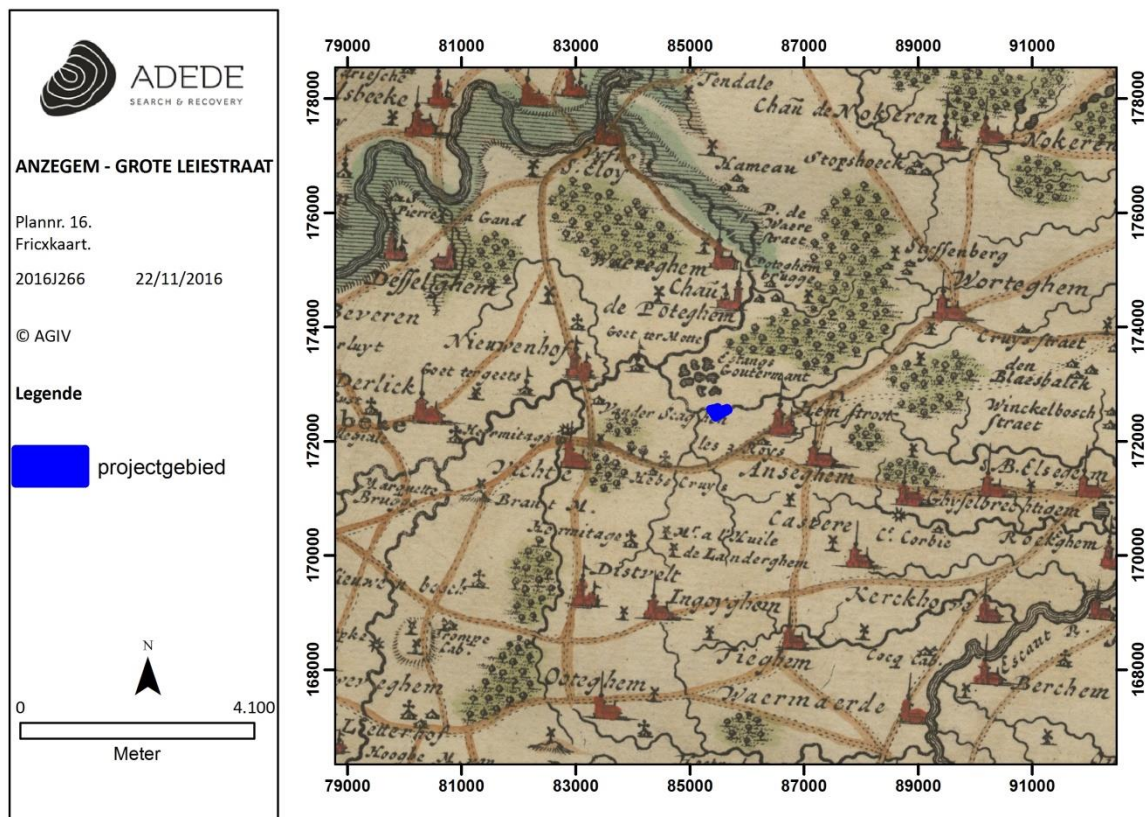
3.3.2 Historisch kaartmateriaal

3.3.2.1 Fricx-kaarten (1712)

Eugène-Henri Fricx (1644-1730) was de grondlegger van een belangrijke dynastie van 18de -eeuwse drukkers in Brussel. Hij werd in 1689 tot *Imprimeur de sa Majesté*, Koninklijke drukker, benoemd door de privé-raad van de Spaanse koning. Zijn bekendste kaarten zijn de *Cartes des Pays-Bas* uit 1712. Dit is een atlas in twee delen, met een geheel van topografische kaarten van de Nederlanden en een bundel van stadsplannen opgemaakt tijdens belegeringen en veldslagen. De atlas werd aangemaakt als illustratie waarom Fricx het koninklijk privilege voor het drukken van de officiële regeringsdocumenten moest behouden. De privé-raad verleende hem dan uiteindelijk ook dit privilege voor zijn hele leven⁹.

⁹ http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpl163204_nl.html

Het onderzoeksgebied situeert zich aan een waterloop die ter hoogte van Sint-Eloois-Vijve uitmondt in de Leie. Ten zuiden liep een weg van Vichte naar Wortegem die een aftakking kent naar Anzegem. Ter hoogte van Vichte kruiste deze een andere weg van Sint-Eloois-Vijve naar Otegem. Langs deze baan bevond zich een hoeve met de naam *Vander Scaghen* (huidige Schaagstraat op 1,5km ten zuidwesten van het projectgebied). Boven het gebied zijn verschillende waterplassen weergegeven die de naam *Estangs Goutermant* dragen. In het noordoosten bevindt zich een groot bos dat zich uitstrekt in de richting van Nokeren.

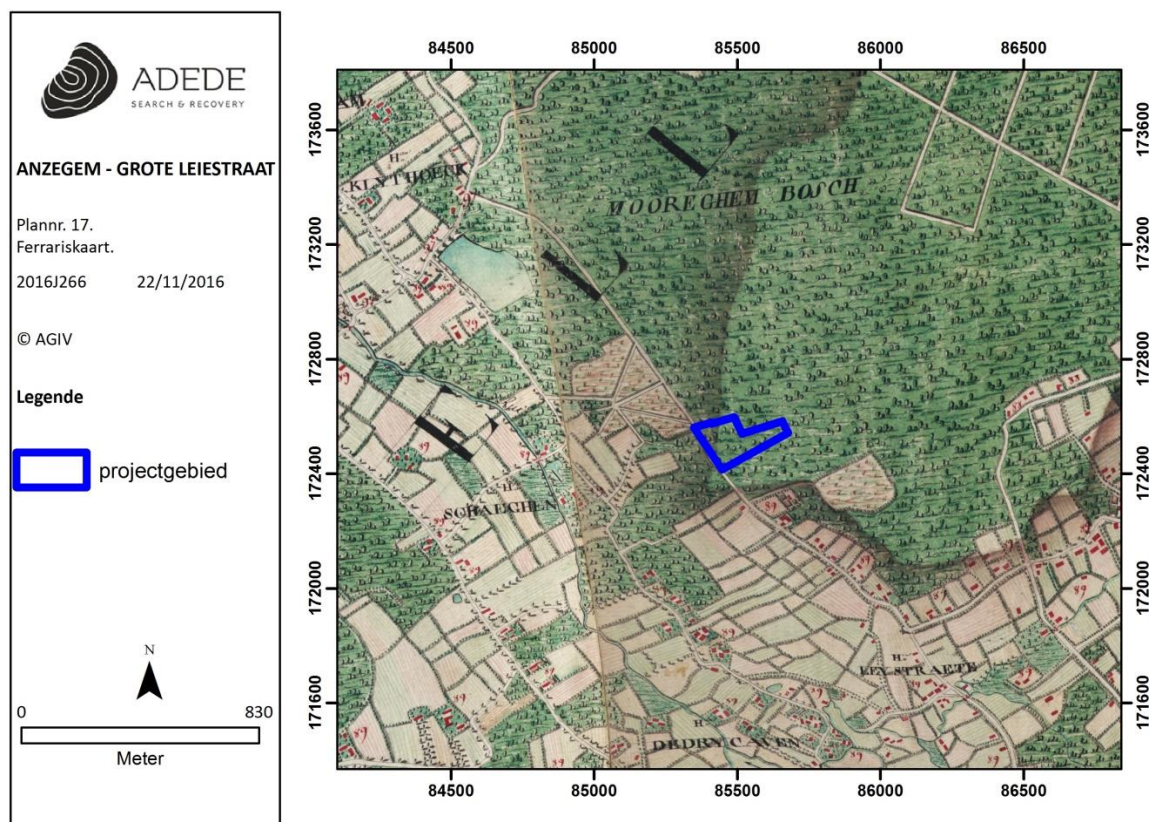
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx.

3.3.2.2 Kaart van Ferraris (1771 – 1778)

In opdracht van Keizerin Maria-Theresia en Keizer Jozef II werden de Oostenrijkse Nederlanden voor het eerst grootschalig en systematisch topografisch gekarteerd. 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten werden geklasseerd volgens bundels en vergezeld van een beschrijvende tekst. Dit alles gebeurde onder leiding van generaal Joseph-Jean-François Graaf de Ferraris (1726-1814). Het resultaat was een Kabinetskaart in drie exemplaren. Het exemplaar, bestemd voor de Oostenrijkse gouverneur Karel van Lotharingen, is heden in bezit van de Koninklijke Bibliotheek

Albert I te Brussel. De andere exemplaren bevinden zich in het Rijksarchief in Den Haag en het *Kriegsarchiv* te Wenen¹⁰.

Op de kaart bevindt het onderzoeksgebied zich volledig in bosgebied, namelijk op de rand van het Mooreghem Bosch. Langs dit bos en het gebied liep een weg die de gehuchten Klythoeck en Ley Straete met elkaar verbond. Enkel ten zuiden van deze weg bevond zich wat verspreide bewoning. Aan Klythoeck dat in het noordwesten gesitueerd is, ligt een grote waterplas. Ten westen van het projectgebied stroomt een waterloop waaraan ook het gehucht Schaeghen gelegen was. Op de kaart is weergegeven dat dit gehucht reeds een kapel had.

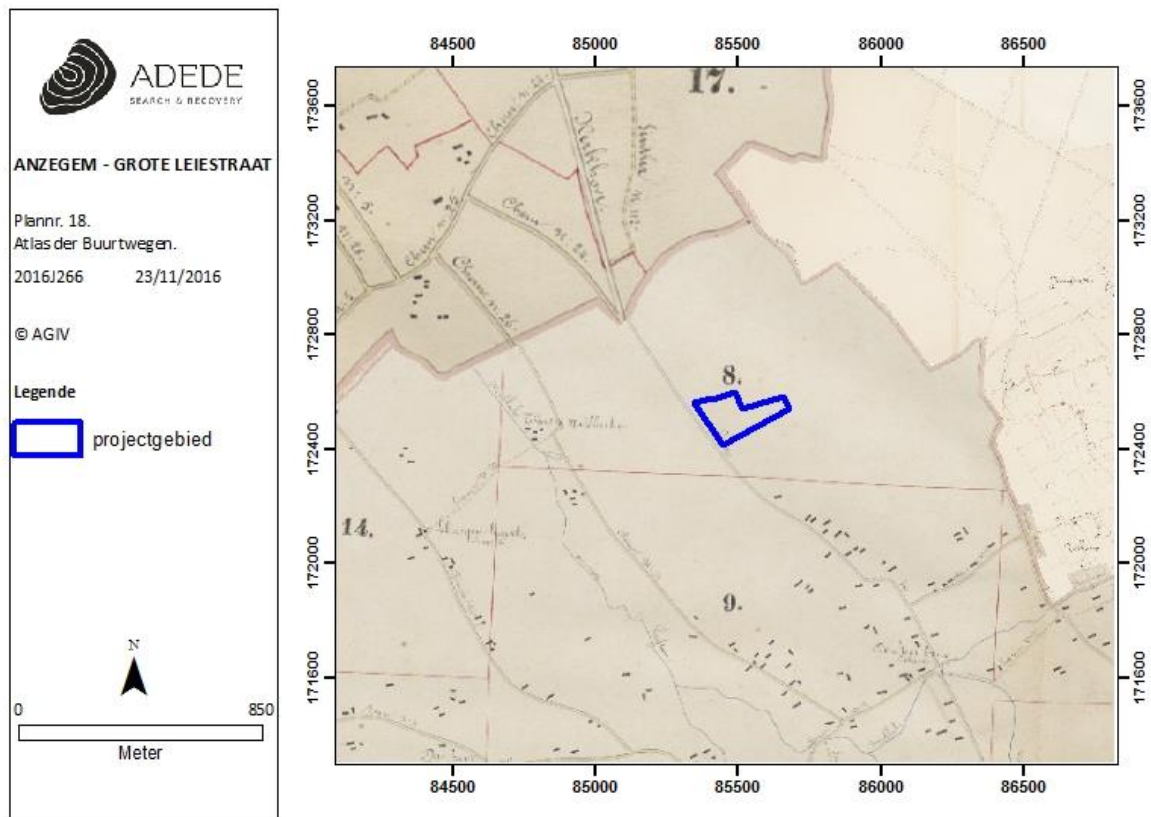
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

3.3.2.3 Atlas der Buurtwegen (1841)

Op de Atlas der Buurtwegen is het landgebruik van het gebied niet duidelijk te onderscheiden. Bebouwing in de omgeving van het onderzoeksgebied lag voornamelijk in het zuidoosten langs de weg met de naam *Route de Waecken à Kerkhove* in het gehucht *De Steenbrug*. In het westen zijn twee goeden te onderscheiden waarvan slechts de noordelijke een naam kent: 'T *Goed te Walskerke*.

¹⁰ http://www.ngi.be/Common/ferraris_nl.pdf

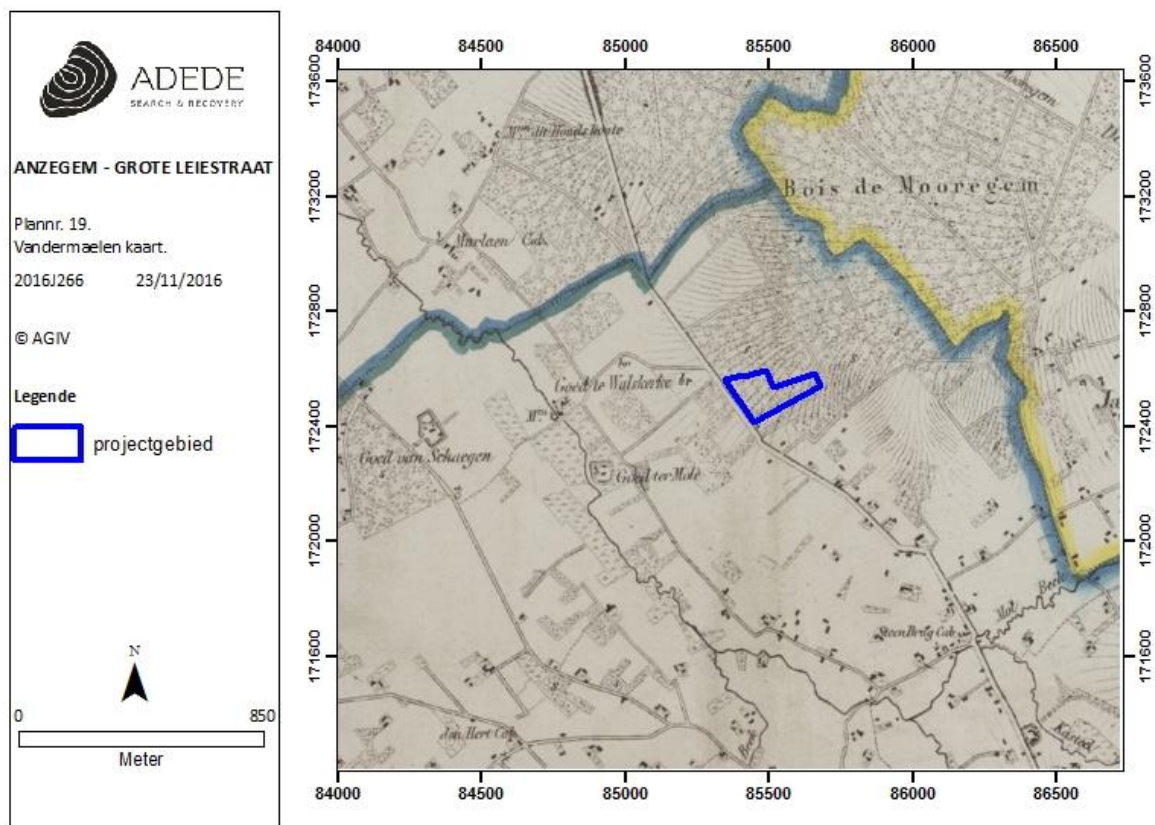
Beide zijn gelegen langs een waterloop. Verder westelijk is ook de *Schaegen kapel* weergegeven langs de Chemin n. 7.

Figuur 15. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

3.3.2.4 Topografische kaart Vandermaelen (1846 – 1854)

De topografische kaart van Vandermaelen komt bijna volledig overeen met de Atlas der Buurtwegen. Hier kan echter ook worden afgelezen dat het onderzoeksgebied nog steeds bedekt is met bomen als onderdeel van de Spitaels Bosschen/Bois de Mooregem. In het westen liggen langs de waterloop het Goed te Walskerke en het Goed ter Mole en verder westelijk het Goed van Schaegen met in de nabijheid een kapel. In het zuidoosten is langs de weg verspreide bebouwing ter hoogte van Steen Brug.

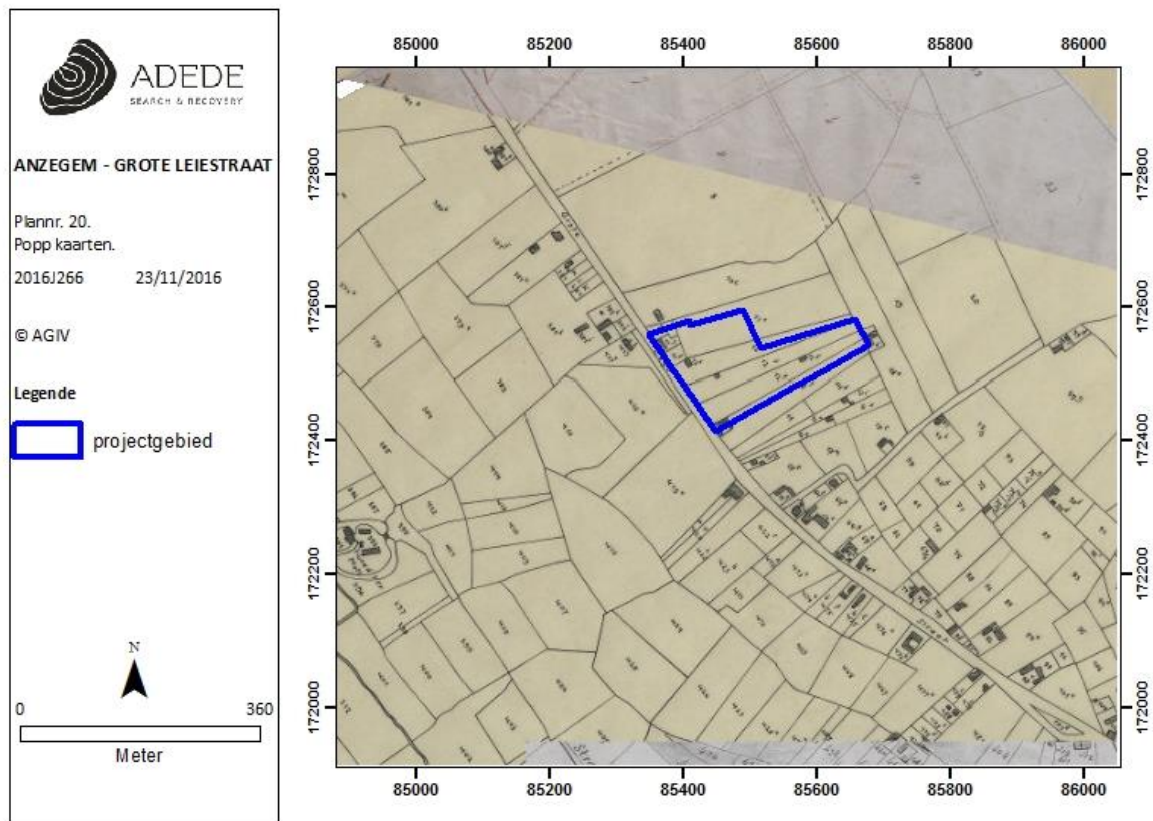

Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

3.3.2.5 Kaart van Popp (1842 – 1879)

Deze atlas van kadastrale percelen werd door Philippe-Christian Popp opgesteld tussen 1842 en 1879. Dit huzarenstuk bestaat uit een verzameling kadasterkaarten van de meeste Belgische provincies op een schaal van 1:5000.

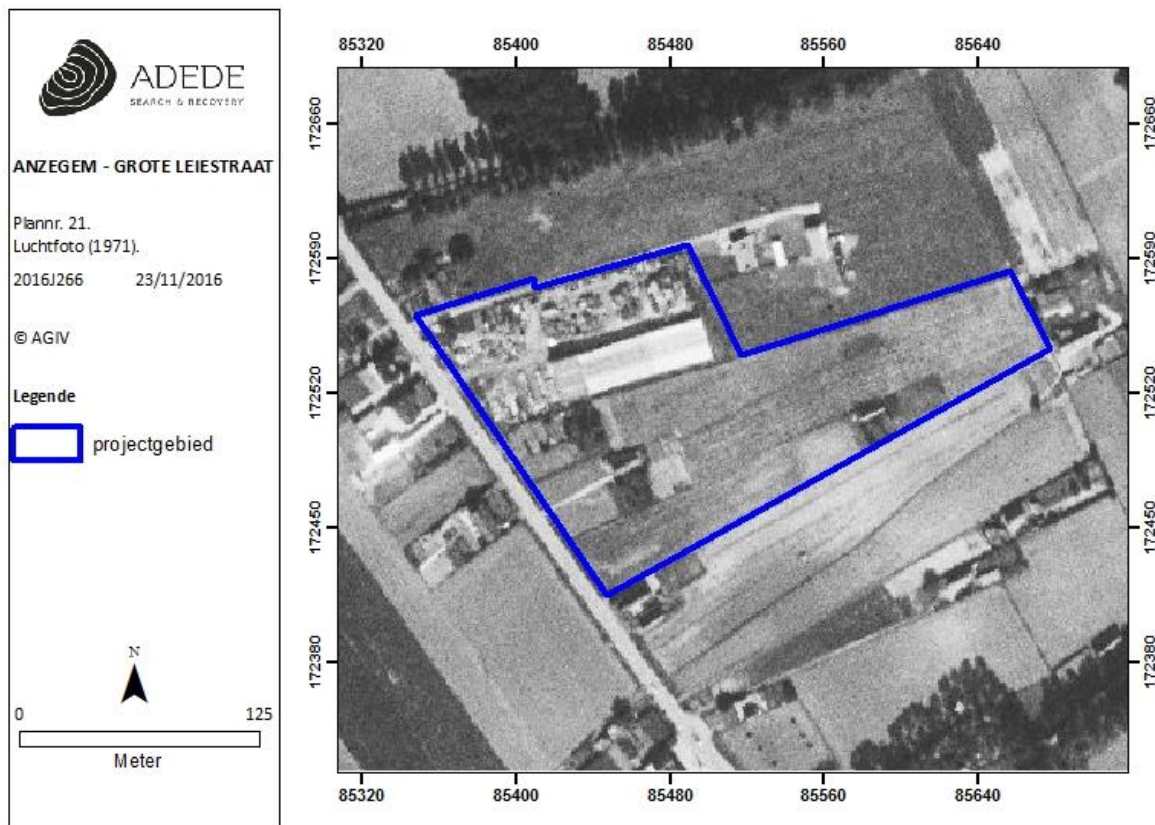
Op de Popp-kaart is een belangrijk verschil waar te nemen ten opzichte van de Atlas der Buurtwegen en de kaart van Vandermaelen. Terwijl op die kaarten bebouwing langs de weg, hier de Grote Leye Straat genoemd, enkel ten zuiden van het onderzoeksgebied gelegen was, bevindt zich hier ook bebouwing in het gebied en ten noorden ervan. Vier gebouwen kunnen onderscheiden worden in het onderzoeksgebied waarvan één, het grootste, zich tegen de weg bevindt. De overige drie zijn wat verder van de weg gelegen.

Figuur 17. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.

3.3.2.6 Luchtfoto's (1971; 1979-1990; 2000-2003 & 2015)

De opeenvolgende fases geven de evolutie van het onderzoeksgebied tot zijn huidige vorm duidelijk weer. Op de luchtfoto van 1971 is te bemerken dat het terrein twee karakters heeft, enerzijds een industrieel karakter in het noorden, te zien aan een grote loods, en anderzijds een landbouwgedeelte waarbij langs de straat ook gebouwen staan, mogelijk met woonfunctie.

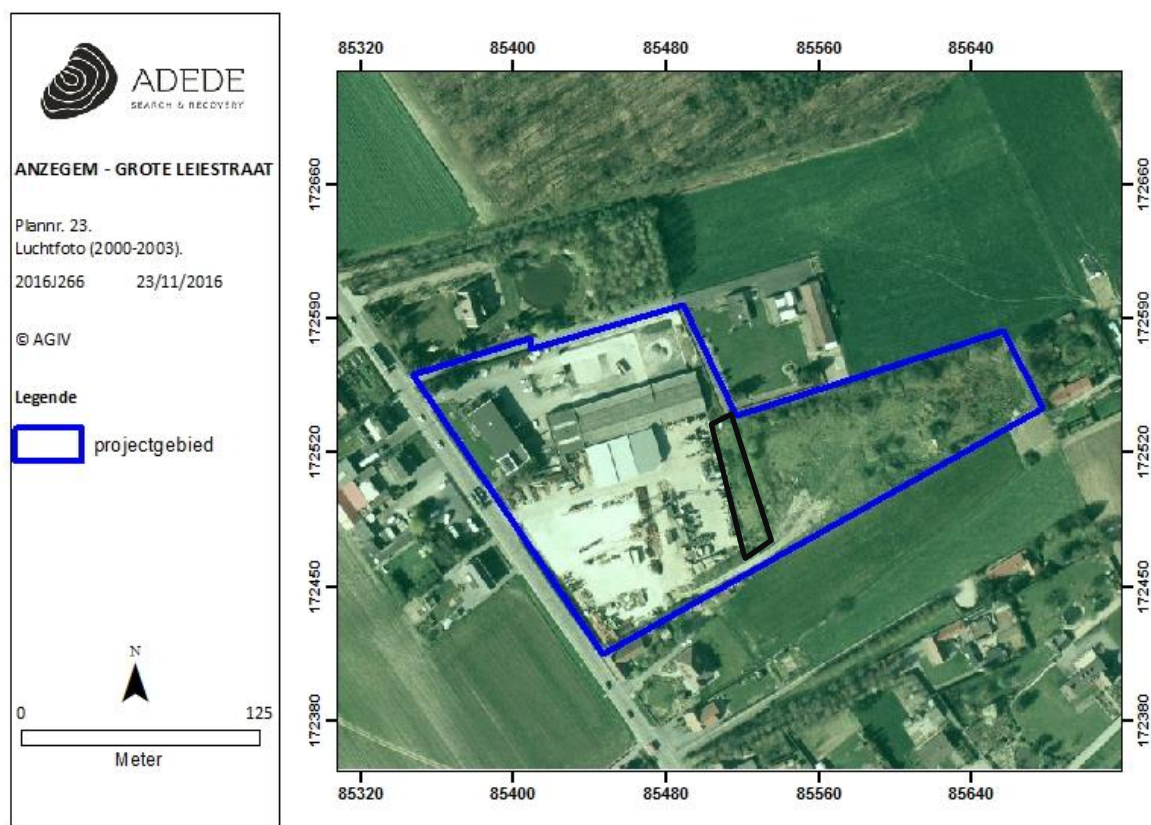
Figuur 18. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1971.

De luchtfoto van 1979-1990 toont een uitbreiding van het industrieel karakter door verharding ten zuiden van de loods. De landbouw verdwijnt en op het terrein wordt de loods uitgebreid en een gebouw parallel met de straat bijgebouwd. Het oosten van het gebied lijkt niet in gebruik door de aanwezigheid van struikgewas.

Figuur 19. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1979-1990.

Aan het begin van de jaren 2000 is ook het zuidwestelijk deel van het terrein langs de straatkant verhard. Een verdere uitbreiding aan de loods kan ook bemerkt worden. Het oostelijk deel van het onderzoeksgebied blijft in deze fase braak liggen. Op deze kaart is ook de afgraving duidelijk waar te nemen, op de kaart aangeduid met een zwart balkje waarbij de verhoogde oprit te zien is ten zuiden.

Figuur 20. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2000-2003.

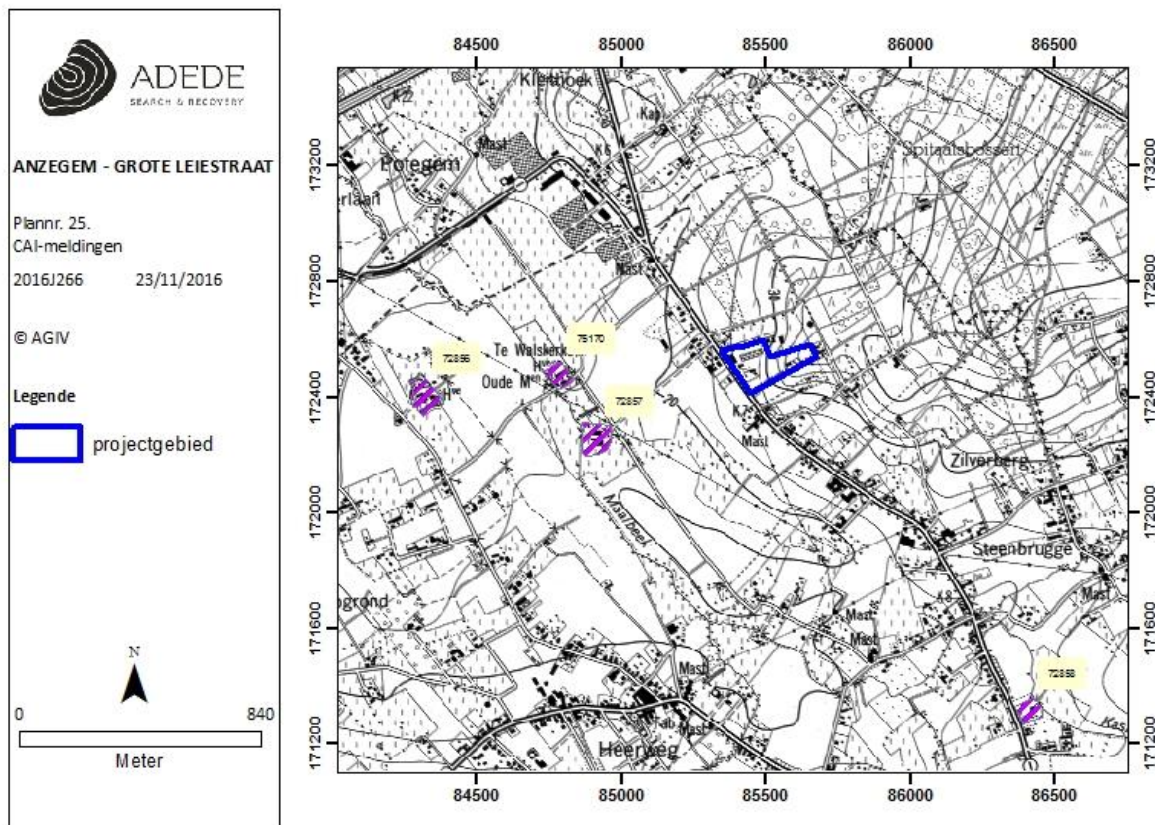
Er zijn significante verschillen te zien tussen de luchtfoto's van de jaren 2000 en dezen van 2015. Zo is zowel het oostelijk als het zuidelijk deel van het gebied terug in gebruik als landbouwgrond. Enkel het noorden heeft nog een industrieel karakter, dus vergelijkbaar met de toestand in 1971. Op deze foto zijn geen verschillen waar te nemen in verband met bebouwing.

Figuur 21. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2015.

3.4 Archeologische situering van het projectgebied

Er vond nog geen archeologisch (voor)onderzoek plaats op de locatie van het onderzoeksgebied. Echter werd er in de directe omgeving van het projectgebied wel al archeologisch onderzoek uitgevoerd. De Centraal Archeologische Inventaris geeft op haar Geoportaal een aantal meldingen van bewoning uit de late middeleeuwen en 18^e eeuw weer, het gaat hier dan om sites met walgracht.

Figuur 22. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.

3.4.1 CAI locatie 72856

Op deze locatie bevindt zich een site met walgracht, Hof ter Schaegen genaamd, uit de late middeleeuwen op ongeveer een kilometer ten westen van het plangebied. De site is aangeduid op de Ferrariskaart (1770-1778) als niet omwalde hoeve met een herkenbaar woonhuis en stalvleugel. De Atlas der Buurtwegen (1841) toont een omwalde site met een neerhof en een onbebouwd opperhof. De gebouwen en grachten waren zeker bewaard in 1845 en het complex bestaat tot op heden.

3.4.2 CAI locatie 72857

Deze locatie omvatte een site met walgracht uit de 18^e eeuw. De locatie bevindt zich 400m ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. De naam van deze site is Goed te Walskerke of 't Goed ter Mote en is reeds te zien op de Ferrariskaart (1770-1778). De Atlas der Buurtwegen (1841) geeft de site weer als een omwalde hoeve met een opperhof en een neerhof met nutsgebouwen. De omwalling werd gedempt in 1963 en verder in 1982 waardoor het huidige uitzicht een niet-omwalde hoeve is.

3.4.3 CAI locatie 72858

Ook hier bevond zich een site met walgracht uit de 18^e eeuw die de naam 't Goed ter Reyen/Leijen draagt. De Ferrariskaart (1770-1778) toont drie gebouwen waaronder een woonhuis en een schuur die deels omweld zijn. De hoeve is helemaal omweld afgebeeld op de Atlas der Buurtwegen (1841). De afstand tot het onderzoeksgebied bedraagt hier 1.4km in zuidoostelijke richting.

3.4.4 CAI locatie 75170

Op zo'n 700m van het plangebied bevindt zich de laatmiddeleeuwse hoeve met watermolen. Deze dateert zeker van de 15^e eeuw. Zowel op de Ferrariskaart (1770-1778) als de Atlas der Buurtwegen staat de site aangeduid als een watermolen met twee volumes. Ten zuiden van de molen was ook een stuwvijver aanwezig die vandaag de dag verdwenen is.

3.5 Visuele terreininspectie en controleboringen

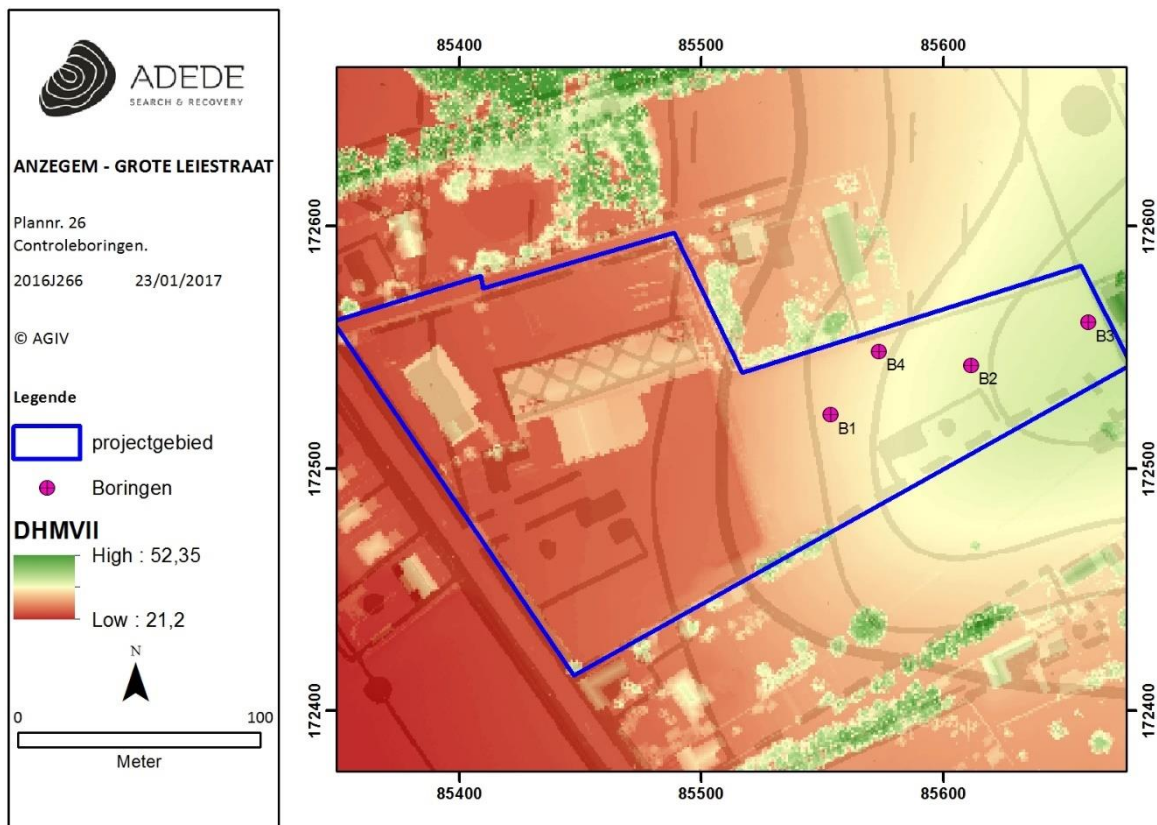
Aangezien de bestaande bronnen onvoldoende informatie opleverden om gefundeerde uitspraken te doen over de eventuele aanwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied werd op 20 januari 2017 een visuele terreininspectie uitgevoerd ten einde de eventuele verdere onderzoeksstrategie te kunnen bepalen, alsook om relevante archeologische en landschappelijke indicatoren te registreren. Aangezien er mogelijks sprake was van een sterk verstoorde bodem binnen het projectgebied werden tevens een aantal controleboringen uitgevoerd om aldus na te gaan of de bodem effectief verstoord was en zo ja, tot welke diepte deze verstoringen gaan. Dit terreinbezoek werd uitgevoerd conform §7.2 van de *Code van de Goede Praktijk, versie 2.0*. In totaal werden 4 controleboringen uitgevoerd waarbij gebruik gemaakt werd van enerzijds een Edelmanboor met een diameter van 7cm en anderzijds een gutsboor met een diameter van 3cm.

In het meest zuidelijk gelegen gedeelte van het projectgebied werden geen controleboringen geplaatst, omdat reeds voldoende was aangetoond dat het terrein hier afgegraven en dus verstoord was. De controleboringen werden dus enkel aangelegd in het noordelijk gelegen gedeelte van het projectgebied, op een ogenschijnlijk natuurlijke helling.

Figuur 23. Foto genomen in zuidwestelijke richting (©ADEDE bvba).

Echter, op basis van de boringen kan geconcludeerd worden dat dit slechts schijn is, en de bodem ook in deze hoger gelegen zone ernstig verstoord is.

Figuur 24. Situering van de uitgevoerde controleboringen.

B1, B2 en B4 werden gekenmerkt door een zeer dunne ploeglaag (max. 10cm) bestaande uit donkerbruin tot zwart homogeen zand met vrij veel baksteengruis in de bijmenging. Onder deze ploeglaag bevond zich een heterogene laag donkerbruin tot grijs zand met een erg kleiige fractie. Deze laag werd gekenmerkt door de aanwezigheid van kleine fragmenten baksteen en kiezelsteentjes in de bijmenging.

Figuur 25. Detail van boring 1.

Deze laag had een diepte van 60 à 65cm. Onderaan B4 werden ook restanten van asfalt aangetroffen.

Figuur 26. Boring 4.

Omwille van de aanwezigheid van baksteen kon hier echter niet dieper geboord worden. De bodem hier is duidelijk geroerd en dit kan hoogstwaarschijnlijk verklaard worden doordat men in 2003-2004 gepoogd heeft deze zone te nivelleren. Hiervoor werd grond, van hoger gelegen zones uitgezeefd en aangevoerd.

B3 wordt gekenmerkt door de afwezigheid van een ploeglaag. De bovenste laag van de bodem wordt hier gevormd door een heterogeen pakket grijs tot donkerbruin kleiig zand met baksteengruis in de bijmenging. Het onderliggende pakket (vanaf een diepte van ca. 35cm) bestaat uit erg kleiig heterogeen beige tot bruin zand. Dit pakket wordt gekenmerkt door een vrij sterke roestvorming.

Ook hier kon, ten gevolge van de aanwezigheid van baksteenpuin, niet dieper geboord worden dan 65cm.

Figuur 27. Boring 3.

Hoewel boring 3 een ander profiel vertoont, hebben de controleboringen aangetoond dat de bodem hier ernstig verstoord is: niet één boring komt overeen met het verwachte bodemtype (cf. bodemtype- en quartair geologische kaart). Bovendien vertonen alle boringen een heterogeen en sterk geroerd bodemprofiel weer.

4 Besluit

4.1 Besluit gespecialiseerd publiek

Op basis van historische, cartografische, landschappelijke en geologische gegevens werd het projectgebied onderzocht naar potentieel aanwezig cultuurhistorisch erfgoed. Het projectgebied lijkt ideaal gelegen voor potentiële archeologische sporen. Aan de hand van volgende vragen kan een inschatting gemaakt worden van het kennisvermeerderingspotentieel van het onderzoeksgebied.

- *Wat is de potentiële impact van de geplande werken op het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed?*

De inplanting behelst een quasi volledige bebouwing van het onderzoeksgebied aan de straatzijde. Tijdens deze ingreep zal het potentiële bodemarchief volledig verstoord worden. Aan de (zuid)westelijke zijde van het projectgebied is de bodem vermoedelijk ernstig verstoord door de bouw van het huidige complex met parking. Aan zuidelijke zijde, eveneens aan de straatkant, is het terrein in recent verleden afgegraven en genivelleerd waarbij een afgraving van ruim 4 m heeft plaatsgevonden. Hierdoor zijn potentiële archeologische sites reeds grondig vernield. Tot enkele jaren geleden werd dit stuk grond gebruikt voor opslag van bouw materieel. Hoewel de ingreep de bodem volledig zal verstoren, gebeurt dit op recent verstoorde ondergrond. Het oostelijke deel kent geen ingreep. Bovendien hebben controleboringen in deze zone aangetoond dat de bodem ook hier ernstig verstoord is waardoor de kans op het aantreffen van archeologische sporen quasi onbestaande is.

- *Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied?*

Het onderzoeksgebied is ingeplant op een pleistocene ondergrond met een bodem waar potentieel een volledige humus/ijzer B-horizont aanwezig is. Het potentieel op bewaarde oude podzol en prepodzol bodems kan wijzen op mogelijk bewaarde steentijdsites. Het reliëf dat eigen is aan het terrein, met een helling van maar liefst 8% kan mogelijk voor erosie gezorgd hebben. De landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied zijn bijgevolg minder gunstig naar bewaarde archeologische sites. Ondanks de bodemerosiekaarten die spreken van een gebied met een medium erosierisico, is het terrein onderhevig aan reliëf, omgeven door bronnen van zoetwater. Dit kan ook een verklaring leveren voor de artefacten die gevonden werden in de nabijheid van het projectgebied en gedateerd kunnen worden in de ijzertijd/Romeinse tijd. Historische bronnen maken

tevens melding van een neolitische site, ontdekt in 1917. Ook de aanwezigheid van de heirweg Kassel-Tongeren, in combinatie met enkele muntvondsten, duiden op een gebruik van het ruimere landschap in Anzegem doorheen de Romeinse periode. Daarna is het wachten tot de 10^e eeuw, maar dit neemt niet weg dat er een continuïteit van gebruik mogelijks aan de orde was. Doorheen de Nieuwe Tijd krijgt het gebied zwaar te verduren tijdens de godsdiensttroebelen, waardoor de bevolkingsaantallen in Anzegem dalen tot een derde van het oorspronkelijke aantal.

- *Hoe evolueerde het historisch landgebruik en de historische bebouwing van het onderzoeksgebied?*

Hoewel er meldingen zijn van de aanwezigheid van menselijke occupatie met zekerheid teruggaand tot in het neolithicum in de omgeving, is er over het onderzoeksgebied zelf nog niets bekend. Historische kaarten kunnen hier meer duidelijkheid bieden, maar de oudste kaarten zijn slechts terug te dateren tot de 18^e eeuw. De rode draad doorheen deze kaarten is dat het plangebied gelegen is in een zone die gekenmerkt wordt door een lage bewoningsdensiteit. Op de oudere kaarten zoals Fricx en Ferraris staat het onderzoeksgebied aangegeven als bosgebied, aan de rand van de bewoning in het gehucht Schaeghen en vlakbij de verbindingsweg tussen Ley Straete in het zuiden en Klythoeck in het noorden. Midden de 19^e eeuw komt hier voor het eerst verandering in. De info verworven aan de hand van de Popp kaart, toont een eerste bebouwing aan in het plangebied. Deze bebouwing ligt onder de huidige verstoorde (zuid)westelijke zone. Een meer intensieve bebouwing van het gebied is pas waar te nemen in de 20^e eeuw, met de bouw van een loods, aan landbouw gerelateerde complexen en een wooneenheid. Deze wordt nog uitgebreid in 2000 met een verharde parking en stockageruimte nadat de grond is afgegraven over een oppervlakte van 1ha tot een diepte van 2.5m. Deze stockageplaats wordt terug geruimd tegen 2015. In 2003-2004 wordt getracht het achterliggende, hoger gelegen stuk grond te nivelleren door de hoogstgelegen grond af te graven en -na zeven- te plaatsen op de lager gelegen zones. Hoewel men er niet in slaagt om het terrein vlak te krijgen, brengt dit een ernstige verstorend van de bodem teweeg.

- *Zijn er archeologische sites met relevante cultuurhistorische waarde gekend op of in de omgeving van het onderzoeksgebied?*

Via de Centraal Archeologische inventaris is het mogelijk om enkele restanten van laatmiddeleeuwse en jongere bebouwing in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied weer te geven. Het gaat hier voornamelijk om sites met walgrachten, verspreid in het landschap met een kleine cluster in het zuidwesten. Deze gebouwen zijn te linken aan het gehucht van Schaegen (supra). De archeologische sites bevestigen hiermee het beeld dat verkregen werd aan de hand van historische en cartografische bronnen.

- *Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op? Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?*

Hoewel het bureauonderzoek niet met zekerheid de aan- of afwezigheid van archeologische sites kan aantonen binnen het onderzoeksgebied, heeft het wel een duidelijk beeld geschetst naar de verwachting van archeologische resten toe. Gezien de reeds bestaande verstoringen aan de straatzijde door de huidige bebouwing en het recent nivelleren van het terrein bestaat een grote kans dat eventuele waardevolle informatie reeds verloren gegaan is. Aangezien op basis van het beschikbare bronnenmateriaal geen uitsluitsel verkregen kon worden omtrent de mogelijke aanwezigheid van een archeologische site op het achterliggende terrein, werd overgegaan tot een visuele terreininspectie waarbij tevens enkele controleboringen werden uitgevoerd. De resultaten van deze boringen toonden duidelijk aan dat het volledige achterliggende terrein ernstig verstoord is en het kans op het aantreffen van een archeologische site quasi onbestaande is.

Met betrekking tot het volledige projectgebied kan dan ook besloten worden dat het verwachte kennisvermeerderingspotentieel bijgevolg nihil is. Omwille van deze verstoringsgraad is ADEDE bvba van mening dat eventueel vervolgonderzoek niet opweegt tegenover de gepaard gaande kosten die het vervolgonderzoek met zich meebrengt.

4.2 Besluit breed publiek

Op het terrein gelegen aan de Grote Leiestraat plant de opdrachtgever 40 kavels bestemd voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. Hierbij zullen op een totale oppervlakte van 7429m² bedrijfsgebouwen opgericht worden geclusterd in 5 blokken, omgeven door parking en een verharde weg. Uit het bureauonderzoek blijkt dat het archeologische niveau over het volledige terrein reeds verstoord is.

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota in het kader van de verkavelingsaanvraag werd een bureaustudie uitgevoerd. Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel.

Gezien de lage archeologische verwachting en de hoge graad van recente verstoring adviseert ADEDE bvba geen verder onderzoek met ingreep in de bodem omdat de kostprijs van verder onderzoek niet opweegt tegenover het lage kennisvermeerderingspotentieel.

5 Bibliografie

- De Geyter G. (ed.) (1999) Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest: Kaartblad 29, Kortrijk 1:50.000. Brussel: Geologische Dienst.

Online bronnen:

- <http://www.Geopunt.be>
- <http://gallica.bnf.fr>
- <https://cai.onroenderfgoed.be>
- <https://www.dov.vlaanderen.be>
- <http://www.geopunt.be>
- <http://www.dbnl.org>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.ngi.be>

6 Lijst van plannen

Plan nr.	Beschrijving	Schaal	Wijze vervaardiging	Datum aanmaak
0001	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart	1:1	Digitaal	23/11/2016
0002	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 2015	1:1	Digitaal	23/11/2016
0003	Situering van het onderzoeksgebied op de kadasterkaart	1:1	Digitaal	23/11/2016
0004	Gekende verstoorde zones	1:1	Digitaal	08/12/2016
0005	Inplantingsplan bestaande toestand	1:1	Digitaal	08/12/2016
0006	Inrichtingsplan geplande toestand	1:1	Digitaal	08/12/2016
0007	Onderzoeksgebied ten opzichte van het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, digitaal oppervlaktemodel raster 1m.	1:1	Digitaal	06/12/2016
0008	Onderzoeksgebied ten opzichte van het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, digitaal oppervlaktemodel raster 1m, profiellijnen	1:1	Digitaal	06/12/2016
0009	Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart	1:50 000	Digitaal	22/11/2016
0010	Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart	1:200 000	Digitaal	22/11/2016
0011	Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart	1:1	Digitaal	22/11/2016
0012	Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosietaal	1:1	Digitaal	22/11/2016
0013	Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart van de Vlaamse gemeenten	1:1	Digitaal	22/11/2016
0014	Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand	1:1	Digitaal	22/11/2016
0015	Situering van het projectgebied op het gewestplan	1:1	Digitaal	22/11/2016
0016	Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx	1:110 000	Analoog	22/11/2016
0017	Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris	1:11 520	Analoog	22/11/2016
0018	Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen	1:3 000	Analoog	23/11/2016
0019	Situering van het projectgebied op de topografische kaart van Vandermaelen	1:20 000	Analoog	23/11/2016
0020	Situering van het projectgebied op de kaart van Popp	1:5 000	Analoog	23/11/2016
0021	Situering van het projectgebied op de orthofoto (1971)	1:1	Digitaal	23/11/2016
0022	Situering van het projectgebied op de orthofoto (1979-1990)	1:1	Digitaal	23/11/2016
0023	Situering van het projectgebied op de orthofoto (2000-2003)	1:1	Digitaal	23/11/2016
0024	Situering van het projectgebied op de orthofoto (2015)	1:1	Digitaal	23/11/2016

0025	Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied	1:1	Digitaal	23/11/2016
0026	Situering van de uitgevoerde controleboringen	1:1	Digitaal	23/01/2017

7 Lijst van figuren

Figuur 1. Zicht op de open ruimte voor stockage van bouwmaterialen (©opdrachtgever).....	- 11 -
Figuur 2. Foto genomen vanop het deel dat reeds diep afgegraven werd.....	- 12 -
Figuur 3. Aanduiding onderzoeksgebied op het DHMVII, digitaal oppervlaktemodel 1m.	- 18 -
Figuur 4. Aanduiding onderzoeksgebied op het DHMVII, digitaal oppervlaktemodel 1m (detail)... -	- 19 -
Figuur 5. Hoogteprofielen van het projectgebied.....	- 20 -
Figuur 6. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.....	- 21 -
Figuur 7. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.....	- 22 -
Figuur 8. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.	- 24 -
Figuur 9. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.....	- 25 -
Figuur 10. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.....	- 26 -
Figuur 11. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.	- 27 -
Figuur 12. Situering van het projectgebied op het gewestplan.	- 28 -
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx.....	- 31 -
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.....	- 32 -
Figuur 15. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.....	- 33 -
Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.	- 34 -
Figuur 17. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.....	- 35 -
Figuur 18. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1971.	- 36 -
Figuur 19. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1979-1990.....	- 37 -
Figuur 20. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2000-2003.....	- 38 -
Figuur 21. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2015.	- 39 -
Figuur 22. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.	- 40 -
Figuur 23. Foto genomen in zuidwestelijke richting (©ADEDE bvba).....	- 42 -
Figuur 24. Situering van de uitgevoerde controleboringen.	- 43 -
Figuur 25. Detail van boring 1.	- 44 -
Figuur 26. Boring 4.	- 44 -
Figuur 27. Boring 3.	- 45 -